

นกกฐกในจินตนาการของข้าพเจ้า

ศิลปนิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

THE OWLS IN MY IMAGINATION

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment

Of the Requirements

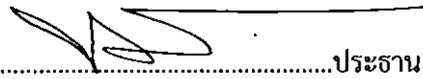
for the Degree Bachelor of Fine and Applied Arts

Program in Visual Art Design

May 2016

Copyright 2016 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง “นกออกในจินตนาการของ
ข้าพเจ้า” ของนายธนัท พุกอ่อน เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรม
ศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน

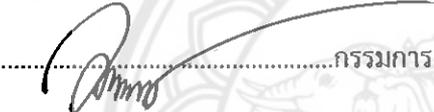
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิรัชมี พรหมรัตน์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มาอ่อน)

.....กรรมการ

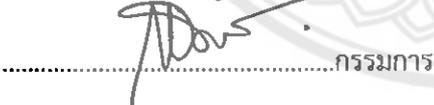
(อาจารย์อำคม ทองโปร่ง)

.....กรรมการ

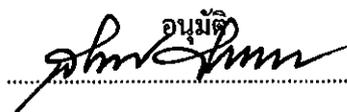
(อาจารย์จิตติ สมบูรณ์เอนก)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชญาทิศ ชิงช่วง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ลัดดา วงศ์สวัสดิ์)

.....อนุมัติ

(ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2559

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและน้อมรำลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา อันประเสริฐของข้าพเจ้าที่ คอยเลี้ยงดูและคอยสนับสนุนในเรื่องของปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาเล่าเรียน บนเส้นทางศิลปะนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ทั้งที่เป็นคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร และ คณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณาจารย์ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ อาจารย์สาขาวิชา ออกแบบทัศนศิลป์ทุกท่าน และอาจารย์ประจำเอกวิชาภาพพิมพ์ ที่แนะนำ สั่งสอน มอบวิชาความรู้ ต่างๆ ที่สำคัญอย่างยิ่งบนเส้นทางศิลปะนี้ และขอขอบคุณศิลปะที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์มีมุมมองในชีวิตที่ แตกต่างจากบุคคลทั่วไป

ธนัท พุกอ่อน

Title THE OWLS IN MY IMAGINATION

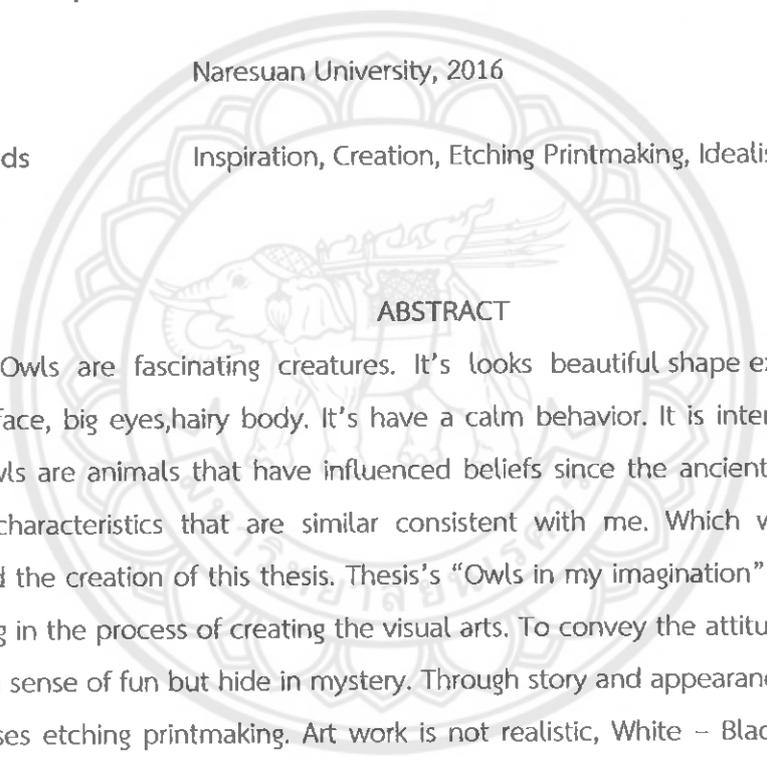
Author Mr.Thanat Phukon

Advisor Mr.Arkorn Thongprong

Co - Advisor Assist.Prof. Dr.Thaveerat Phromrat

Academic Paper Thesis B.F.A. in Visual Art Design,
Naresuan University, 2016

Keywords Inspiration, Creation, Etching Printmaking, Idealism

ABSTRACT

Owls are fascinating creatures. It's looks beautiful shape exclusive. Have a round face, big eyes,hairy body. It's have a calm behavior. It is interesting life forms. And owls are animals that have influenced beliefs since the ancient. Owls also have some characteristics that are similar consistent with me. Which was the initiative inspired the creation of this thesis. Thesis's "Owls in my imagination" have purpose to learning in the process of creating the visual arts. To convey the attitude of the author. Show a sense of fun but hide in mystery. Through story and appearance of an owl. And processes etching printmaking. Art work is not realistic, White - Black. Art work is an expression in form content exclusive. Offer to match the concept. So it is very important to have the data for research.To develop creative for use in the next future.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	2
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	2
ข้อจำกัดของการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	2
วิธีดำเนินการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	3
2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	4
อิทธิพลที่ได้รับจากนกฮูก.....	4
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	19
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินไทย.....	22
อิทธิพลจากปรัชญา.....	27
3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	28
ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้าข้อมูล.....	28
ขั้นตอนการรวบรวมความคิด วิเคราะห์ ประมวลความคิด และจัดทำแบบร่าง	31
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	33
4 การรายงานผลและการวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์.....	45
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ก่อนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	45

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรคศิลปะนิพนธ์.....	49
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะของผลงานศิลปะนิพนธ์.....	51
5 บทสรุป.....	70
ผลของการสร้างสรรค์.....	70
ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ประวัติผู้สร้างสรรค์.....	74

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 นกแสก.....	5
2 นกแสกทุ่งหญ้า.....	6
3 นกแสกแดง.....	7
4 นกเค้าแมวหูสั้น.....	8
5 นกเค้าหน้าผากขาว.....	9
6 นกเค้าแดง.....	10
7 นกเค้าภูเขา.....	11
8 นกเค้าหูยาวเล็ก.....	12
9 นกเค้ากู่ หรือ นกฮูก.....	13
10 นกเค้ากระ.....	14
11 นกเค้าโมง หรือ นกเค้าแมว.....	15
12 นกเค้าจุด.....	16
13 ภาพผลงานศิลปะในลัทธิไอเดียลิสม์.....	20
14 ภาพผลงานศิลปะในลัทธิไอเดียลิสม์.....	21
15 ผลงานของศิลปินไทยที่ได้รับอิทธิพล.....	23
16 ผลงานของศิลปินไทยที่ได้รับอิทธิพล.....	23
17 ผลงานของศิลปินไทยที่ได้รับอิทธิพล.....	25
18 ผลงานของศิลปินไทยที่ได้รับอิทธิพล.....	26
19 แผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ.....	28

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบที่	หน้า
20 แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง.....	29
21 รูปภาพตัวอย่างในการสร้างสรรค์.....	31
22 รูปภาพวัสดุ อุปกรณ์ ในการสร้างสรรค์.....	34
ภาพประกอบที่ : 23.....	37
ภาพประกอบที่ : 24.....	37
ภาพประกอบที่ : 25.....	38
ภาพประกอบที่ : 26.....	38
ภาพประกอบที่ : 27.....	39
ภาพประกอบที่ : 28.....	39
29 ขั้นตอนการแช่กรดสร้างค่าน้ำหนักลายเส้น ด้วยเทคนิค Hard ground	41
30 ขั้นตอนการปิดลวดลายที่ไม่ต้องการด้วยวานิชดำหรือดินสอไข.....	41
31 ขั้นตอนการแช่กรดสร้างค่าน้ำหนักด้วยเทคนิค Aquatint.....	42
32 ขั้นตอนการปิดลวดลายที่ไม่ต้องการด้วยวานิชดำหรือดินสอไข.....	43
33 แม่พิมพ์ที่เสร็จสมบูรณ์.....	44
34 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	46
35 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	47
36 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	48
37 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ ภาพที่ 1.....	50

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบที่	หน้า
38 การวิเคราะห์ การแสดงทัศนธาตุ ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 1.....	52
39 การวิเคราะห์ การแสดงเอกภาพของรูปทรง ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 1...	54
40 ผลงานการสร้างสรรคศิลปะพจน์ ภาพที่ 2.....	55
41 การวิเคราะห์ การแสดงทัศนธาตุ ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 2.....	57
42 การวิเคราะห์ การแสดงเอกภาพของรูปทรง ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 2...	59
43 ผลงานการสร้างสรรคศิลปะพจน์ ภาพที่ 3.....	60
44 การวิเคราะห์ การแสดงทัศนธาตุ ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 3.....	62
45 การวิเคราะห์ การแสดงเอกภาพของรูปทรง ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 3...	64
46 ผลงานการสร้างสรรคศิลปะพจน์ ภาพที่ 4.....	65
47 การวิเคราะห์ การแสดงทัศนธาตุ ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 4.....	67
48 การวิเคราะห์ การแสดงเอกภาพของรูปทรง ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 4...	69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นกฮูก เป็นนกที่ออกหากินในเวลากลางคืน ซึ่งมีจะงอยปากและกรงเล็บที่แหลมคมคล้ายเหยี่ยว ตามตัวมีขนปกคลุมและมีใบหน้ากลม มีดวงตาขนาดใหญ่และสามารถมองเห็นได้ในเวลากลางคืน หูของนกฮูกสามารถรับเสียงได้จากระยะทางที่ไกล มีลักษณะการบิน ที่เงียบเชียบจนแทบปราศจากเสียง ลำตัวของนกฮูกมีขนาดต่างๆ กัน ตั้งแต่ 10 เซนติเมตร จนกระทั่งถึง 60 เซนติเมตร ขนมีทั้งสีดำ ขาวน้ำตาล เทาและเหลืองอ่อนปะปน ตามความเชื่อของคนไทยเกี่ยวกับนกฮูกหรือนกเค้าแมว คนไทยมีความเชื่อว่าหากนกฮูกหรือนกเค้าแมวบินข้ามหลังคาบ้านใครหรือไปเกาะอยู่ใกล้ๆบ้านหลังไหน บ้านนั้นจะต้องมีผู้เสียชีวิต เพราะคนไทยมีความเชื่อว่านกฮูกหรือนกเค้าแมวเป็นยมทูตส่งวิญญาณ

แต่ยังมีอีกความเชื่อหนึ่งเกี่ยวกับนกฮูกหรือนกเค้าแมว ว่าเป็นสัญลักษณ์ของความโชคดี โชคลาภและความมั่งมีศรีสุข เพราะถือว่า นกฮูกเป็นสัตว์ที่ขยันและจะนำความสุข ความอบอุ่นมาให้แก่สมาชิกทุกคนในบ้าน ในบางวัฒนธรรมนกเค้าแมวหมายถึงสติปัญญา ในคติของชาวฮินดู นกเค้าแมวเป็นพาหนะของพระแม่ลักษมีมีเทสีของพระนารายณ์ ซึ่งถือเป็นหนึ่งในตรีมูรติ เป็นเทพีแห่งความอุดมสมบูรณ์และพรหมชั่วด้วยเชื่อว่าพระนางจะขึ้นนกเค้าแมวออกไปตรวจงานข้าวในเวลากลางคืน นอกจากนี้ในเทพนิยายกรีก นกฮูก ได้รับความยกย่องให้เป็นสัตว์ประจำองค์เทพีเอธีนา ซึ่งเป็นเทพีแห่งความฉลาดรอบรู้ นกฮูก จึงเปรียบเหมือนสัญลักษณ์ของความฉลาด

จากลักษณะพื้นฐาน และความเชื่อดังกล่าว ผู้สร้างสรรค์มีความรู้สึกว่า นกฮูกนั้นเป็นสิ่งมีชีวิตที่น่าสนใจ ทั้งในเรื่องของรูปลักษณ์ที่ดูสวยงาม สุขุม ทั้งในเรื่องของการดำรงชีวิต และนกฮูกยังเป็นสัตว์ในความเชื่อ ที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล อีกทั้งมีลักษณะบางอย่างที่มีความคล้ายคลึงกับตัวผู้สร้างสรรค์เอง เพราะเวลานกฮูกนั้นถือได้ว่าเป็นสัตว์ไม่ชอบอยู่กันเป็นฝูง เป็นสัตว์ที่มีความสุขุมรักความสงบ ก็มีความคล้ายคลึงกับตัวผู้สร้างสรรค์ที่เป็นคนไม่ชอบเข้าสังคม รักการอยู่คนเดียว มีความสุขและสนุกกับการอยู่คนเดียว เป็นคนที่มีบุคลิกภายนอกเป็นคนนิ่งๆแต่ก็มีความสุขกับสิ่งรอบตัว ผู้สร้างสรรค์จึงได้นำมาเป็นความบันเทิงใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ที่ถ่ายทอดงานศิลปะที่แสดงถึงความสุข ความสนุกสนาน แต่ก็แฝงไปด้วยความลึกซึ้ง ผ่านทางรูปทรงและเรื่องราวของนกฮูก โดยผ่านทาง การสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ร่องลึก ในรูปแบบที่มีเอกลักษณ์และสุนทรีย์ภาพเฉพาะตน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบสร้างสรรค์

1. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าในกระบวนการและขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ และนำไปสู่การบันทึกข้อมูลผลการสร้างสรรค์ผลงานไว้อย่างระบบในรูปแบบเอกสารภาคศิลป์นิพนธ์
2. เพื่อแสดงออกถึงความสุข ความสนุกสนาน ผ่านทางเรื่องราว และรูปลักษณะโดยมีแรงบันดาลใจที่ได้จากนกฮูกและแสดงออกมาในรูปแบบของการสร้างสรรค์ ที่มีลักษณะเฉพาะตัว
3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงรูปแบบและเนื้อหา ในกระบวนการการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ ในรูปแบบของงานภาพพิมพ์ร่องลึก

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยแบบสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการใช้ รูปลักษณะของนกฮูก มาเป็นสัญลักษณ์ทางศิลปะ ที่แสดงถึงความสุข ความสนุกสนานและการดำเนินชีวิตโดยแสดงออกผ่านทางศิลปะภาพพิมพ์ โดยอาศัยความประทับใจต่อรูปทรงและเรื่องราวของสิ่งมีชีวิต มาถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะ

ขอบเขตการวิจัยแบบสร้างสรรค์

1. เป็นผลงานทัศนศิลป์ประเภทงานภาพพิมพ์ โดยสร้างสรรค์บนกระดาษ 2 มิติ ลวงตาเป็น 3 มิติ ด้วยวิธีการสร้างสรรค์ในลักษณะไม่เหมือนจริง เป็นลักษณะลายเส้นขาว-ดำ
2. เป็นผลงานทัศนศิลป์ประเภทงานภาพพิมพ์ที่มี แนวคิด เนื้อหามุ่งเน้นที่แสดงถึงความสุข ความสนุกสนาน โดยผ่านทางรูปลักษณะ และเรื่องราวของนกฮูก
3. เป็นผลงานทัศนศิลป์ประเภทงานภาพพิมพ์ ที่มีการแสดงออกในรูปแบบ เนื้อหา และกลวิธีเฉพาะตัว โดยการสร้างสรรค์ด้วยกลวิธีภาพพิมพ์ร่องลึก ด้วยเทคนิคต่างๆที่มีลายเส้นแสดงร่องรอย คำน้าหนัก และรูปแบบความเป็นเอกลักษณ์ของงานภาพพิมพ์

ข้อจำกัดของการวิจัยแบบสร้างสรรค์

- ความบันดาลใจ (Inspiration) หมายถึง ความประทับใจ ความชอบ ความพึงพอใจ
- การสร้างสรรค์ (Creation) หมายถึง การทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น การสร้างสิ่งที่เป็นต้นแบบขึ้น เป็นการกระทำตรงข้ามกับการเลียนแบบ
- ภาพพิมพ์ร่องลึก (Etching Printmaking) คือ ภาพพิมพ์ที่ผ่านกระบวนการพิมพ์ ที่พิมพ์จากส่วนที่อยู่ลึกเป็นร่องของแม่พิมพ์ ซึ่งแม่พิมพ์จะมีส่วนที่นูนและร่องเหมือนกับแม่พิมพ์ผิวเรียบ แต่เวลาพิมพ์ต้องอุดหมึกลงไปบนร่องลึกและเช็ดบริเวณที่ไม่ต้องการจะพิมพ์ออก แล้วนำกระดาษเปียกน้ำมาวางลงบนแม่พิมพ์ จากนั้นพิมพ์ด้วยแท่นพิมพ์ที่มีแรงกดสูงเพื่อกดกระดาษให้ไปดูดซับหมึกขึ้นมา

ภาพพิมพ์ร่องลึกมีอยู่หลายประเภทด้วยกัน ได้แก่ ทรายพอยส์(Dry point) ฮาร์ดกราวนด์(Hard ground) ซอฟต์กราวนด์(Soft ground) แอควาทินท์(Aquatint) เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัยแบบสร้างสรรค์

1. กำหนดหัวข้อเรื่องการวิจัยแบบสร้างสรรค์ ที่ผู้สร้างสรรค์เองมีความสนใจ ในการนำมาเป็นเนื้อหาแนวเรื่องสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์
2. ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูลเอกสาร ภาพศิลปะที่เป็นความบันเทิงหรือเกี่ยวข้องกับต่างๆ ต่อกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์ ที่เป็นข้อมูลจริงหรือจากสื่ออินเทอร์เน็ต เอกสารสิ่งพิมพ์และ ภาพถ่าย รวมทั้งผลงานศิลปะต่างๆ
3. ดำเนินการศึกษา ปฏิบัติการเขียนภาพแบบร่าง (sketch) เป็นการศึกษาและค้นหารูปร่าง รูปทรง เพื่อการพัฒนาองค์ประกอบของศิลปะที่มีเอกภาพและเหมาะสม
4. นำภาพแบบร่าง (sketch) และกลวิธีที่เกิดจากการศึกษาทดลองไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับคำวิพากษ์วิจารณ์ และคำแนะนำต่างๆ ไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ สำหรับใช้ในการปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์
6. สร้างสรรค์ผลงานจริงตามแบบจากภาพแบบร่าง (Sketch) ด้วยกลวิธีและเทคนิคของภาพพิมพ์ ดำเนินการบันทึกข้อมูล รายงานผลในขั้นตอน กระบวนการกลวิธี การปฏิบัติงานตลอดจนการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อใช้เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานให้ก้าวหน้า อย่างมีลำดับขั้นตอนต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

นกฮูกถือว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่น่าสนใจ ทั้งในเรื่องของรูปลักษณ์ที่ดูสวยงาม เป็นนกล่าเหยื่อในเวลา กลางคืน มีขนาดลำตัวตั้งแต่ 10-60 เซนติเมตร มีใบหน้ากลมโตเด่นชัด มีดวงตาขนาดใหญ่ มีขนปกคลุม ทั่วร่างกาย บินได้เงียบในเวลาล่าเหยื่อ มีพฤติกรรมที่ดูสุขุม อีกทั้งยังมีรูปแบบการดำรงชีวิตที่น่าสนใจ และนกฮูกยังเป็นสัตว์ที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อต่างๆ ที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล ความเชื่อที่เกี่ยวกับนก ฮูกสามารถพบเห็นได้ในทุกๆ ชาติหรือหลายๆ วัฒนธรรม อีกทั้งนกฮูกยังมีลักษณะบางประการที่มีความ คล้ายคลึง และมีความสอดคล้องกับตัวผู้สร้างสรรค์

ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้สร้างสรรค์มีแรงบันดาลใจที่จะสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปนิพนธ์ชุดนกฮูกใน จินตนาการของข้าพเจ้า ที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงถึงความสุข ความสนุกผ่านทางรูปทรงและ บุคลิกตัวตนของผู้สร้างสรรค์ ผ่านทางเรื่องราวการดำเนินชีวิตของนกฮูก ในทัศนะและจินตนาการของผู้ สร้างสรรค์ โดยรูปแบบไม่เหมือนจริง ผ่านเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ทางศิลปะภาพพิมพ์

อิทธิพลที่ได้รับจากการสร้างสรรค์

1. อิทธิพลที่ได้รับจากนกฮูก

นกเค้า หรือ นกเค้าแมว หรือ นกฮูก (Owl) มีลักษณะเด่นโดยมีรูปใบหน้าคล้ายแมว อันเป็นที่มา ของชื่อสามัญ จับสัตว์เล็ก ๆ กินเป็นอาหาร เช่น หนู, งู หรือสัตว์เลื้อยคลานหรือสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำเล็กๆ ในขณะที่บางชนิด อาจจับสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ เช่น ปลาหรือปูกินได้ด้วย จัดเป็นนกล่าเหยื่อจำพวกหนึ่ง เหมือนเหยี่ยว, อินทรีและแร้ง ที่หากินในเวลากลางวัน ส่วนนกเค้าแมวนั้นมักหากินในเวลากลางคืน (บางสายพันธุ์ออกหากินในเวลากลางวัน) ทำให้มีเล็บโค้งแหลมและมีปากงุ้มแหลมสำหรับจับสัตว์กิน เหตุที่หากินในเวลากลางคืน เป็นเพราะนกเค้าแมวเป็นนกที่ไม่อาจสู้กับนกล่าเหยื่อในเวลากลางวัน อย่าง เหยี่ยวหรืออินทรีได้ อีกทั้งบางครั้งยังถูกนกที่มีขนาดเล็กกว่าอย่าง นกเอี้ยงหรือนกกิ่งไครงไล่จิกตี

เนื่องจากเป็นสัตว์ที่หากินในเวลากลางคืน จึงมีดวงตาโตกว่าเหยี่ยวและอินทรีมาก ดวงตาของนก เค้าแมวนั้นอยู่ด้านหน้าของใบหน้าเหมือนมนุษย์และสัตว์ตระกูลแมว หัวหมุนได้เกือบรอบตัวได้ถึง 270 องศา หูของนกเค้าแมวมีความไวมากเป็นพิเศษสำหรับการฟังเสียงในเวลากลางคืนและหาเหยื่อ มี ขนปีกอ่อนนุ่ม บินได้เงียบเพื่อไม่ให้เหยื่อรู้ตัว และมีประสาทสายตาที่มองเห็นได้ดีกว่ามนุษย์ถึง 100 เท่า

โดยนกฮูก หรือ นกแสก ที่มีพื้นถิ่นและอาศัยอยู่ในประเทศไทยนั้นมีด้วยกัน 19 ชนิด แต่ผู้ สร้างสรรค์จะกล่าวเพียง 12 ชนิดที่มีรูปทรง และลักษณะที่เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปนิพนธ์ แก่ผู้สร้างสรรค์ ดังนี้

1. นกแสก (Barn Owl) ; *Tyto alba*

ลักษณะทั่วไป : มีวงหน้าเป็นรูปหัวใจสีขาวขอบน้ำตาลแดง ตาสีน้ำตาลแดงคล้ำ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเหลืองแซมด้วยสีเทา มีจุดสีขาวและสีน้ำตาลเข้มกระจาย ลำตัวด้านล่างขาวมีจุดน้ำตาลกระจาย นกบางตัวหน้าอกสีน้ำตาลแดงหรือสีน้ำตาลเหลือง ขนใต้ปีกสีขาว

เสียงร้อง : “แซ็ก” แหลม ลากเสียงยาว โหยหวน

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ใกล้เมือง มักหลบนอนและทำรังตามหลังคาและสิ่งปลูกสร้างที่ไม่มีสิ่งรบกวน เป็นนกประจำถิ่น พบได้ไม่บ่อยนัก

ภาพประกอบที่ 1 นกแสก

ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

2. นกแสกทุ่งหญ้า (Eastern Grass Owl) : *Tyto longimembris*

ลักษณะทั่วไป : คล้ายนกแสกแต่ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลคล้ำกว่า มีลายจุดน้ำตาลเหลืองแกมส้ม ขนใต้ปีกสีขาวมีแถบสีน้ำตาลแกมส้มที่ขนปลายปีก ปลายปีกทั้งด้านนอก-ด้านใน เป็นสีเทาคล้ำแกมดำ สะโพกมีสีน้ำตาลเข้ม

เสียงร้อง : มีลักษณะคล้ายนกแสก

ถิ่นอาศัย : ทุ่งหญ้าหรือในพื้นที่ราบใกล้พื้นที่ชุ่มน้ำ เกาะพักและทำรังบนพื้นดินที่มีหญ้าสูงปกคลุม เป็นนกประจำถิ่น หายากและพบบางเฉพาะพื้นที่

ภาพประกอบที่ 2 นกแสกทุ่งหญ้า
ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

3. นกแสกแดง (Oriental Bay Owl) : *Phodilus badius*

ลักษณะทั่วไป : มีวงหน้าคล้ายแมว สีน้ำตาลแกมขาวชอบน้ำตาลเข้ม ตามีสีน้ำตาลแดงคล้ำ และมีแถบ
ตาสีน้ำตาล รอบคอจะมีสีออกเป็นลักษณะสีน้ำตาลแกมเหลือง ช่วงหัวและลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลแดง
มีจุดขาวและดำกระจายโดยรอบลำตัวและปีก ลำตัวด้านล่างมีสีขาวแกมสีเนื้อและมีจุดสีน้ำตาลกระจาย
โดยรอบ

เสียงร้อง : แหลม โหยหวน “ก้อ-ขอ-ขอ-ขอ-ขอ...”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ชายป่า บางครั้งพบในป่าชายเลน หรือในพื้นที่ราบสูง เป็นนกประจำถิ่น พบได้ไม่บ่อย

ภาพประกอบที่ 3 นกแสกแดง

ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

4. นกเค้าแมวหูสั้น (Short-eared Owl) : *Asio flammeus*

ลักษณะทั่วไป : ไบหน้ามี วงหน้าสีน้ำตาล มีลักษณะค่อนข้างกลม เว้าบริเวณหัวคิ้ว มีกระจุกขนคล้ายหูสั้นๆ บริเวณช่วงบนของไบหน้า มีตาสีเหลือง ขนรอบตาสีดำ มีคิ้วสีขาว ขนบริเวณลำตัวมีสีน้ำตาลและมีลายดำกระจาย มีลักษณะปีกที่ยาวกว่านกแสก ปีกมีสีน้ำตาลคล้ำและมีแถบสีดำชัดเจน ขนใต้ปีกสีขาว และมีแถบสีดำชัดเจน

เสียงร้อง : ยังไม่ทราบแน่ชัด

ถิ่นอาศัย : หุบหญ้า พื้นที่เกษตรกรรมเปิดโล่ง หากินในช่วงเวลากลางวัน เป็นนกอพยพ หรืออพยพผ่านหายากมาก

ภาพประกอบที่ 4 นกเค้าแมวหูสั้น
ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

5. นกเค้าหน้าผากขาว (White-fronted Scops Owl) : *Otus sagittatus*

ลักษณะทั่วไป : มีลักษณะตัวใหญ่และหางยาว มีสีขาวที่หน้าผากและคิ้วเชื่อมต่อกันเป็นรูปสามเหลี่ยม จะงอยปากสีขาวแกมสีเนื้อ ลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลเข้ม บริเวณท้องมีสีน้ำตาลอ่อนมีจุดสีเข้มเรียงกัน เป็นลายขีด มีดวงตาสีน้ำตาลเข้ม

เสียงร้อง : “ฮู-ฮู-ฮู...” รวดเร็วต่อเนื่อง

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าไผ่ที่ราบต่ำ ความสูงไม่เกิน 300 เมตร เป็นนกประจำถิ่น หาคพบได้ยาก

ภาพประกอบที่ 5 นกเค้าหน้าผากขาว
ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

6. นกเค้าแดง (Reddish Scops Owl) : *Otus rufescens*

ลักษณะทั่วไป : มีลำตัวสีน้ำตาลแดง บริเวณหลังและหัวมีจุดขาวเล็กๆ กระจายโดยรอบ หน้าผากและคิ้วมีสีน้ำตาลอ่อน ดวงตามีสีเหลืองหรือสีน้ำตาลแกมเหลือง ลำตัวมีจุดสีน้ำตาลเข้มกระจายโดยรอบ ลำตัวด้านล่างมีสีน้ำตาลแดงจางๆ

เสียงร้อง : “ฮู้” คล้ายคนกู่ร้อง แต่มีลักษณะเบากว่า

ถิ่นอาศัย : ป่าพรุ ป่าดิบที่ราบต่ำ ความสูงไม่เกิน 200 เมตร เป็นนกประจำถิ่น พบได้ยาก

ภาพประกอบที่ 6 นกเค้าแดง

ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

7. นกเค้าภูเขา (Mountain Scops Owl) : *Otus spilocephalus*

ลักษณะทั่วไป : มีตาสีเหลือง ขนลำตัวมีสีน้ำตาลแดง ปีกมีแถบขาวบริเวณหัวไหล่ ท้องไม่มีลายจุดแต่มีลายขวางสีจาง มีความคล้ายนกเค้าแดง แต่จะจำแนกได้จากเสียงร้อง

เสียงร้อง : มีสองพยางค์คล้ายผิวปากดัง “พิว-พิว”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ความสูง 200-2,200 เมตร เป็นนกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย

ภาพประกอบที่ 7 นกเค้าภูเขา

ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

8. นกเค้าหูยาวเล็ก (Oriental Scops Owl) : *Otus sunai*

ลักษณะทั่วไป : มีขนาดเล็ก ดาสีเหลือง จะงอยปากสีดำ ขนลำตัวมีสองชุดคือ สีน้ำตาลแดงและสีเทา บริเวณลำตัวมีลายขีดสีดำขนาดใหญ่และหนา

เสียงร้อง : ก้อง ดัง “ต็อก ต็อก-ตะ-ต็อก”

ถิ่นอาศัย : ป่าเต็งรัง ป่าสน และป่าโปร่ง ที่ราบสูง 1,000 เมตร เป็นนกประจำถิ่นและนกอพยพ พบได้ไม่บ่อย

ภาพประกอบที่ 8 นกเค้าหูยาวเล็ก
ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

9. นกเค้ากู่หรือนกฮูก (Collared Scops Owl) : *Otus lettia*

ลักษณะทั่วไป : ดวงตามีสีน้ำตาลแดงเข้ม ขนลำตัวมีสีน้ำตาล รอบคอมีสีน้ำตาลแกมเหลืองแต่มีกั้น
ในธรรมชาติได้ยาก หน้าผากแลคิ้วมีสีน้ำตาลอ่อน ลำตัวด้านล่างมีสีเนื้อแกมเทาจางๆ มีลายขีดดำเป็น
เส้นบางๆ บริเวณลำตัว

เสียงร้อง : “ปู้ว” หรือ “วู้” คล้ายคนกู่ร้อง .

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง สวนผลไม้ และสวนสาธารณะ เป็นนกประจำถิ่น พบได้บ่อยมาก

ภาพประกอบที่ 9 นกเค้ากู่ หรือ นกฮูก
ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

10. นกเค้ากระ (Collared Owllet) : *Glaucidium brodiei*

ลักษณะทั่วไป : เป็นนกเค้าขนาดเล็ก ตาเหลือง หน้าสีคล้ำกว่านกเค้าโม่ง มีคิ้วบางๆสีขาว หัวสีน้ำตาล เข้มมีลายจุดขนาดเล็กสีน้ำตาลเหลือง หายทอยมีลวดลายคล้ายตาปลอมเพื่อหลอกศัตรู ลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาล มีลายน้ำตาลแดงคล้ายกระจาย ออกและสีข้างมีลายแถบใหญ่สีน้ำตาลแดงคล้ำ ท้องสีขาว

เสียงร้อง : เป็นจังหวะต่อเนื่อง 4 พยางค์ “ตุ๊ด ตุ๊ด-ตุ๊ด-ตุ๊ด”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าดิบค่อนข้างโปร่ง ส่วนใหญ่พบตั้งแต่ความสูง 400 เมตรขึ้นไป เป็นนกประจำถิ่น พบบ่อย

ภาพประกอบที่ 10 นกเค้ากระ

ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

11. นกเค้าโมงหรือนกเค้าแมว (Asian Barred Owlet) : *Glaucidium cuculoides*

ลักษณะทั่วไป : คล้ายนกเค้านกเค้ากระ แต่ตัวใหญ่กว่า หัวและด้านบนมีลายขวางสีน้ำตาลอ่อน
ชัดเจนกว่า ตาสีเหลือง ไม่มีลายคล้ายตาปลอมที่ท้ายทอย ออกและสีข้างมีสีน้ำตาลแดงคล้ำ ท้องสีขาว

เสียงร้อง : “อู๊ อู๊ อู๊ อู๊-อู๊” ช่วงท้ายรัวและเร็ว

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบชื้นป่าโปร่ง ป่าโปร่ง สวนผลไม้ เป็นนกประจำถิ่น พบได้บ่อย

ภาพประกอบที่ 11 นกเค้าโมง หรือนกเค้าแมว
ที่มา : นนังสีนเมืองไทย (หน้า 118-124)

12. นกเค้าจุด (Spotted Owlet) : *Athene brama*

ลักษณะทั่วไป : มีตาสีเหลือง คิ้วกว้างและวงหน้าสีขาว หน้าสีเทา หัวและลำตัวด้านบนมีสีเทาคล้ำ มีจุดขาวกระจาย ออกและสีข้างมีลายเทาสลับขาว ท้องสีขาว

เสียงร้อง : ดัง แหบกระด้าง “ช-ว้าก ช-ว้าก”

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง สวนผลไม้ สวนสาธารณะ ในพื้นที่ราบต่ำ เป็นนกประจำถิ่น พบได้ค่อนข้างบ่อย

ภาพประกอบที่ 12 นกเค้าจุด
ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย (หน้า 118-124)

1.2 การผสมพันธุ์

1.2.1 สุกุลนกเค้า

ฤดูผสมพันธุ์อยู่ในราวเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน โดยใช้รังตามโพรงธรรมชาติหรือโพรงที่สัตว์อื่นทำไว้ หรือรอยแตกรอยแยกในตึก เจตีย์ ซอกหลังคาตามอาคาร เป็นรัง อาจหาหญ้าหรือขนนกมารองพื้นรัง แต่ส่วนมากจะวางไข่กับพื้นเปล่าเลย วางไข่ครั้งละ 3-5 ฟอง ไข่รูปกลมสีขาว เป็นมันเล็กน้อย ทั้งพ่อและแม่ต่างช่วยกันกกไข่ พ่อแม่จะกกไข่ทันทีที่ตั้งแต่วางไข่ฟองแรก ทำให้ลูกนกในรังจึงมีขนาดแตกต่างกันมาก เพราะออกจากไข่ไม่พร้อมกัน จะใช้เวลาเลี้ยงลูกนกประมาณ 35-40 วัน ลูกนกจึงสามารถออกมากรังได้ ในช่วงลูกนกแรกเกิดมีขนอุยปกคลุมลำตัวเล็กน้อย ช่วงแรกที่ลูกนกยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ พ่อแม่จะคอยหาอาหารมาป้อน โดยในช่วงแรกมันจะฉีกอาหารเป็นชิ้นๆแล้วป้อนลูก เมื่อลูกนกโตพอประมาณแล้ว แม่จะทิ้งเหยื่อทั้งตัว(ซึ่งบางครั้งยังไม่ตาย)ลงไปโพรงรัง เพื่อให้ลูกนกฉีกกินเหยื่อเอง เป็นการฝึกให้ลูกนกรู้จักการล่าจับเหยื่อ

1.2.2 สุกุลนกแสก นกแสกทุ่งหญ้า

ผสมพันธุ์ในช่วงเดือนกันยายน - เดือนพฤศจิกายน โดยเดือนกันยายนเป็นช่วงที่นกจับคู่กัน และเดือนตุลาคมจะเป็นช่วงของการวางไข่ ปกติจะไม่มีการก่อสร้างรังใดๆ แต่จะวางไข่ตามโพรงไม้ ตามชายคา บ้านร้าง หรือตามโพรงซอกตึก โดยจะวางไข่ครั้งละ 4-7 ฟอง ไข่จะมีรูปร่างค่อนข้างกลม สีขาว แม่จะทำหน้าที่ฟักไข่ โดยเริ่มฟักตั้งแต่ออกไข่ฟองแรก ใช้ระยะเวลาฟักไข่ทั้งสิ้น 32-34 วัน ลูกนกแสกที่ออกจากไข่ใหม่ๆยังไม่ลืมตา มีขนอุยสีขาวปกคลุมลำตัวต่างๆ ทั้งพ่อและแม่ช่วยกันกกลูกและหาอาหารมาป้อน โดยจะฉีกเป็นชิ้นๆเสียก่อน ลูกนกจะออกจากไข่ไม่พร้อมกัน ทำให้มีขนาดแตกต่างกันเล็กน้อย ลูกจะเจริญเติบโตและพัฒนาขนปกคลุมร่างกายอย่างรวดเร็ว

-เมื่ออายุได้ 2 สัปดาห์ขนาดจะโตขึ้นมาก มีขนอุยสีขาวปกคลุมทั่วร่างกาย

-อายุ 3 สัปดาห์ เริ่มแข็งแรงพอที่จะเดินภายในรังได้ ช่วงนี้พ่อแม่จะนำเหยื่อทั้งตัวมาให้ ซึ่งบางครั้งเหยื่อยังมีชีวิตอยู่ ทั้งนี้ก็เพื่อฝึกให้ลูกๆได้เรียนรู้ถึงวิธีการจับเหยื่อตั้งแต่ยังเล็ก

-อายุ 4 สัปดาห์มีขนแข็งปกคลุมลำตัวแทนขนอุย และเริ่มหัดบิน

-อายุ 5 สัปดาห์ขึ้นไปจะบินได้แข็งแรงและหากินเองได้

1.3 การกินอาหาร

สัตว์สุกุลนกเค้า และนกแสกนั้นมักจับสัตว์เล็กๆ กินเป็นอาหาร เช่น หนู, งู หรือสัตว์เลื้อยคลาน หรือสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำเล็ก ๆ แต่อาหารหลักโดยปกติจะเป็นหนู โดยนกชนิดนี้ไม่ได้เป็นนกที่มีนิสัยก้าวร้าวดุร้ายแต่อย่างใด เมื่อโฉบเหยื่อจะบินด้วยความว่องไวและเงียบกริบ ตะครุบเหยื่อด้วยกรงเล็บที่แหลมคมและจะงอยปาก จะกลืนอาหารเข้าไปทั้งตัว แต่ไม่อาจย่อยในส่วนที่เป็นขนหรือกระดูกแข็งๆ ได้ ดังนั้นจึงจะสำรอกออกมาทางปากไว้ในรัง ซึ่งจะมีลักษณะเป็นก้อนขน

1.4 ประโยชน์ของนกฮูก

เนื่องจากอาหารหลักของนกฮูกนี้เป็น หนู จึงทำให้นกฮูกเป็นนกที่สามารถช่วยเกษตรกรในการกำจัดหนูได้ โดยในประเทศไทยมีการเพาะเลี้ยงนกฮูก เพื่อการกำจัดหนูโดยกรมวิชาการเกษตรและมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการทดลองให้ชาวสวนปาล์ม เลี้ยงนกแสกไว้คอยจับหนูมาแล้วอย่างได้ผล เพื่อเป็นอีกแนวทางใน การลดต้นทุนในเรื่องของการซื้อหาสารเคมีเพื่อกำจัดหนู ศัตรูตัวร้ายฉกาจที่เข้าทำลายผลผลิตปาล์ม ซึ่งนกแสก 1 ตัว จะช่วยกำจัดหนูได้มากถึง 700 ตัว/ปี โดยในหนึ่งคืน นกแสกจะกินหนูเป็นอาหารประมาณ 2-3 ตัว

1.5 นกฮูกและหลักความเชื่อต่างๆ

นกฮูก คือสัตว์ในความเชื่อที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล ความเชื่อเกี่ยวกับนกฮูกสามารถพบเห็นได้ในทุกๆชนชาติหรือหลายๆวัฒนธรรม ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับนกฮูกนั้นมีทั้งในด้านดีและด้านไม่ดี โดยบางชนชาติก็มักมองนกฮูกหรือนกเค้าแมวเป็นนกปีศาจเช่นเดียวกับแวมไพร์ นำมาซึ่งความโชคร้ายและความตาย

ความเชื่อของคนไทย เกี่ยวกับนกฮูกหรือนกเค้าแมว คนไทยมีความเชื่อว่าหากนกเค้าแมวหรือนกแสกบินข้ามหลังคาบ้านใครหรือไปเกาะอยู่ใกล้ๆบ้านหลังไหน บ้านนั้นจะต้องมีผู้เสียชีวิต เพราะคนไทยมีความเชื่อว่านกเค้าแมวหรือนกแสกเป็นยมทูตส่งวิญญาณ ซึ่งคตินี้คล้ายคลึงกับคติความเชื่อ ของชาวโรมันและชาวโรมานีเย

ความเชื่อของชาวไอริชเกี่ยวกับนกฮูกหรือนกเค้าแมว ชาวไอริชมีความเชื่อว่าหากนกเค้าแมวบินเข้าบ้าน ต้องฆ่ามันให้ตายทันที มิเช่นนั้นจะนำพาความโชคร้ายให้บินไปพร้อมกับตัวนกนั่นเอง

ความเชื่อของชาวอินเดียแดง เกี่ยวกับนกฮูกหรือนกเค้าแมว ชาวอินเดียแดงมีความเชื่อว่า นกเค้าแมวเกี่ยวข้องกับเวทมนตร์แห่งปีศาจ การมีขนนกฮูกไว้ในครอบครองแสดงถึงการเล่น เวทมนตร์คาถา

สำหรับชาวแอสเทก ชาวมายา และชาวเมโสอเมริกาพื้นเมือง เชื่อว่า นกเค้าแมวเป็นสัญลักษณ์ของการทำลายล้างและความตาย

ความเชื่อของชาวฮินดู เกี่ยวกับนกฮูกหรือนกเค้าแมว ชาวฮินดูมีความเชื่อว่า นกเค้าแมว หมายถึง สติปัญญา นกเค้าแมว เป็นพาหนะของพระแม่ลักษมี มเหสีของพระนารายณ์ ซึ่งถือเป็นหนึ่งในตรีมูรติ เป็นเทพีแห่งความอุดมสมบูรณ์และพรหมข้าว ด้วยเชื่อว่าพระนางจะขึ้นนกเค้าแมวออกไปตรวจนาข้าวในเวลากลางคืน ซึ่งก็คล้ายคลึงกับคติของกรีกโบราณ ที่นกเค้าแมวขนาดเล็กเป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับ เทพีอธีนา เทพีแห่งสติปัญญาและการสงคราม ดังนั้น ในทางวิทยาศาสตร์ ชื่อสกุลของนกเค้าจูดจึงใช้คำว่า Athene ซึ่งก็หมายถึง เทพีอธีนา นั่นเอง

ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นเกี่ยวกับนกฮูกหรือนกเค้าแมว คนญี่ปุ่นมีความเชื่อว่า นกฮูก เป็นสัญลักษณ์ของความโชคร้าย โชคลาภและความมั่งมีศรีสุข เพราะถือว่า นกฮูกเป็นสัตว์ที่ขยัน ร่ารวย และ

จะนำความสุขมาให้แก่สมาชิกทุกคนในบ้าน นกฮูกจึงเปรียบเสมือนตัวแทนของเทพที่เด่นในการขอพร เรื่องการเรียนมากที่สุด อีกทั้งยังมีความเชื่อว่าถ้าพกนกฮูกติดตัวหรือมีนกฮูกตั้งอยู่ในบ้านจะช่วยให้ครอบครัวกินดีอยู่ดีไม่ลำบากและจะพบแต่ความโชคดี

2. อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ

ลัทธิศิลปะไอเดียมลิสต์ (IDEALISM) เกิดเมื่อประมาณ ค.ศ.1860 โดยลัทธิไอเดียมลิสต์ หรือ ลัทธิอุดมคตินี้ ให้ความหมายในแง่ของศิลปะและวรรณคดี หมายถึงงานศิลปะที่แสดงถึงแนวความคิด รวบรวมแห่งความสมบูรณ์ (Conception of perfection) ของศิลปินหรือนักประพันธ์ในการสร้างสรรค์ จากจินตนาการ (Imagination) เป็นความงามตามอุดมคติ อันมีลักษณะผิดเพี้ยนจากความจริง หรือนอกเหนือธรรมชาติอยู่บ้าง เพราะเป็นจินตภาพ (Mental image) ซึ่งเห็นขึ้นภายในจิตใจ มิใช่สิ่งที่เห็น ทางกายภาพเพียงอย่างเดียว แต่ก็มีพื้นฐานอยู่บนเรื่องของธรรมชาติทั้งสิ้น

ในการสร้างงานศิลปะศิลปินพยายามสร้างสรรค์และมีการปรุงแต่งให้บริสุทธิ์สะสวย และเพิ่มพูนให้มีความรู้สึกสูงขึ้น อาจเป็นเรื่องของนามธรรมตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในศิลปะไทย ได้แก่ พระพุทธรูป จิตรกรรมฝาผนัง วรรณคดีไทย และสถาปัตยกรรมไทย เป็นต้น

สำหรับอุดมคติของชาวยุโรปนั้น ท่านเพลโต (Plato, 427-347 ก่อน ค.ศ.) ปราชญ์ชาวกรีก ได้ อธิบายความหมายของอุดมคติไว้ว่า.... “ความคิดหรือจินตนาการต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีความเป็นจริงยิ่งกว่าตัวมันเองเสียอีก”

ท่านพลินี (Pliny, ค.ศ. 23-79) นักเขียนชาวโรมัน ได้เขียนเล่าถึงการทำงานแบบอุดมคติของ ศิลปินกรีกท่านหนึ่งไว้ว่า....”เมื่อ “ซุกซีส” (Zeuxis, ประมาณ 400 ปีก่อน ค.ศ.) จะเขียนภาพเทพธิดา “วินัส” หรือ “อะโฟรไดตี” นั้น ก่อนจะทำการเขียนท่านต้องออกสำรวจ ดูสาวสวยในเมืองโครโดน่า ในที่สุดท่านก็ได้เลือกสตรีมาเป็นแบบในการเขียนรวม 5 คนด้วยกัน โคนเลือกเขียนปากอันสวยงามของ หญิงคนหนึ่ง เลือกขาอันมีรูปทรงงดงามจากหญิงอีกคนหนึ่ง และเลือกส่วนต่างๆของหญิงแต่ละคนเท่า ที่จะทำให้ การที่ซุกซีสกระทำดังนี้ ก็เพื่อจะให้ได้ภาพเทพธิดาแห่งความรักและความงาม มีความงาม อย่างสมบูรณ์ตามที่ท่านได้จินตนาการไว้นั่นเอง”

จอห์น รัสกิน นักวิจารณ์ศิลปะชาวอังกฤษได้เขียนไว้ว่า.....”ไม่ว่าศิลปะใดๆ ซึ่งไม่เพียงแสดงถึง วัตถุเท่านั้น แต่ยังแสดงการรับรู้ทางจิตใจของวัตถุนั้นด้วย ในความรู้สึกเบื้องต้นของคำนี้ก็คือ “อุดมคติ” และกล่าวได้ว่ามันแสดงถึงความคิดด้วย มิใช่แต่เพียงวัตถุสิ่งของ หากงานศิลปะใดๆก็ตาม แสดงหรือ สำนึกถึงความจริงของวัตถุ ในความรู้สึกขั้นต้นถือว่ามิใช่อุดมคติ....”

อาจสรุป ทศนะคติของ ลัทธิศิลปะแบบไอเดียมลิสต์ หรือ ลัทธิอุดมคติ นี้ได้ว่า

- 1.เป็นลัทธิที่แสดงแต่ในแง่ความดีงามของชีวิต หรือความคิดสูงสุด
- 2.มีความคิดนึกฝัน และความงาม แสดงความรู้สึก

3.ศิลปะแบบนี้ประกอบด้วยหลายชนชาติ มีทัศนคติตรงกัน

4.มักนิยมแสดงเครื่องหมายซ่อนอยู่ในผืน

ศิลปินที่มีชื่อเสียงในลัทธินี้ได้แก่ จอห์น เอเวอเรตต์ มิลเลส์ (John Everett Millais) (เกิดวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1829 - 13 สิงหาคม ค.ศ. 1896) เป็นจิตรกรและนักวาดภาพประกอบ ชาวอังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ผู้มีความเชี่ยวชาญทางการเขียนจิตรกรรม, ภาพวาดเส้น และภาพพิมพ์ มิลเลส์เป็นหนึ่งในผู้ก่อตั้งกลุ่มลัทธิศิลปะแบบไอเดียลลิสม์ เขาชอบวาดภาพโดยเก็บรายละเอียดเสียจนภาพนั้นคล้ายกับภาพถ่าย งานสมัยต้น ๆ ของมิลเลส์เต็มไปด้วยรายละเอียดและมักจะเน้นความงามและความซับซ้อนของธรรมชาติของโลก เช่น "ภาพโอฟีเลีย" (Ophelia) ที่เขียนในปี ค.ศ. 1852 มิลเลส์ร่างภาพที่ผสมผสานแน่นไปด้วยรายละเอียดของสิ่งธรรมชาติต่าง ๆ ที่ได้รับคำบรรยายว่าเป็นเขียนภาพแบบ "จิตรกรรมสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ" (pictorial eco-system)

-กุสตาฟ มอโร(Gustave Moreay) ศิลปินชาวฝรั่งเศส เขาชอบวาดภาพจากจินตนาการของเขา ภาพที่มีชื่อเสียงคือ ความฝันของซาโลเม (LA VISION DE SALOME)

ภาพประกอบที่ 13 ภาพผลงานศิลปะในลัทธิไอเดียลลิสม์

ชื่อภาพ : Ophelia

ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%AD%E0%B8%AB%E0%B9%8C%E0%B8%99_%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%A7%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%95%E0%B8%95%E0%B9%8C_%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B9%80%E0%B8%A5#/media/File:Millais_-_Ophelia.jpg

ภาพประกอบที่ 14 ภาพผลงานศิลปะในลัทธิไอเดียลิสม์

ชื่อภาพ : LA VISLON DE SALOME

ที่มา : http://linesandcolors.com/images/2007-11/moreau_450.jpg

3. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินไทย

3.1 ศาสตราจารย์เกียรติคุณประหยัด พงษ์คำ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณประหยัด พงษ์คำ เกิดเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2477 ที่จังหวัดสิงห์บุรี ท่านมีความสนใจวาดภาพสัตว์ต่างๆ มาตั้งแต่เด็ก หลังจากเข้ารับการศึกษาศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่าง และมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับปริญญาตรีศิลปะบัณฑิต (จิตรกรรม) แล้วได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาลอิตาลีไปศึกษาต่อ ณ สถาบันประณีตศิลป์แห่งกรุงโรมศึกษาจบหลักสูตรได้รับดีโพลมา (ดีโพลมา คือ การเรียนที่เน้นควบคู่ไปกับภาษาอังกฤษ) ในปี พ.ศ. 2504 ศาสตราจารย์ประหยัดได้สร้างชื่อเสียงการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ได้รับรางวัลในการแสดงผลงานศิลปะ ณ ประเทศอิตาลีหลายรางวัล และเมื่อกลับมาเมืองไทยแล้วได้คิดค้นสร้างสรรค์กรรมวิธีภาพพิมพ์ด้วยเทคนิควิธีแปลกใหม่ ที่มีคุณประโยชน์อย่างมาก แก่วงการศิลปะภาพพิมพ์ ท่านก็ได้รับเลือกให้เป็น ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์) เมื่อปีพ.ศ. 2541

ผลงานภาพพิมพ์แกะไม้ของอาจารย์ประหยัด พงษ์คำนั้น เนื้อหาของผลงานได้บรรยายถึงเรื่องราวชีวิตชนบทไทยและสภาพแวดล้อมชนบท รวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความรัก เพศ และชีวิตครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกในด้านต่าง ๆ ของตน เช่นความรัก ความคิดถึง ความอบอุ่น ความผูกพันระหว่างแม่กับลูก โดยมีรูปแบบในผลงานภาพพิมพ์แกะไม้ที่เป็นแบบเหมือนจริง (Realistic) และรูปแบบอารมณ์นิยม (Emotionalism) หรือรูปแบบที่ใช้ความคิดและจินตนาการแบบอุดมคติ สำหรับภาพพิมพ์แกะไม้ของท่านจะมีเทคนิคการพิมพ์แบบขาวดำ และการพิมพ์แบบสีโดยมีทั้งการพิมพ์สีเดียวด้วยแม่พิมพ์ ชิ้นเดียวกับพิมพ์หลายสีด้วยแม่พิมพ์หลายชิ้น และพิมพ์หลายสีด้วยแม่พิมพ์ชิ้นเดียว สิ่งที่มีความพิเศษและน่าสนใจในงานภาพพิมพ์แกะไม้ของท่านที่นอกเหนือไปจากด้านเทคนิคการพิมพ์แล้วก็คือ รูปแบบของผลงานที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนเมื่อเห็นที่ได้ก็ทราบได้ว่าเป็นผลงานของท่าน ลักษณะที่โดดเด่นคือการใช้รูปทรงของสัตว์ชนิดต่าง ๆ มาแทนค่าความคิดทั้งในเชิงสัญลักษณ์และแบบตรงไปตรงมา เช่น การใช้รูปทรงของแมว ไก่ วัว ควาย ตู๊กแก นกฮูก ค้างคาวรวมถึงรูปทรงของคน เป็นต้น ผลงานหลาย ๆ ชิ้นของท่านมีความงดงามทางด้านองค์ประกอบที่ดูเรียบง่ายไม่ว่าจะเป็นการจัดวางรูปทรงของสัตว์ภายในภาพให้อยู่ตรงกลาง สีที่ดูสงบและเรียบง่ายแสดงออกถึงบรรยากาศภายในภาพตามทัศนะของศิลปินเอง

ภาพประกอบที่ 15 ผลงานของศิลปินไทยที่ได้รับอิทธิพล

ที่มา : <http://www.artbangkok.com/wp-content/uploads/2012/12/995.jpg>

ภาพประกอบที่ 16 ผลงานของศิลปินไทยที่ได้รับอิทธิพล

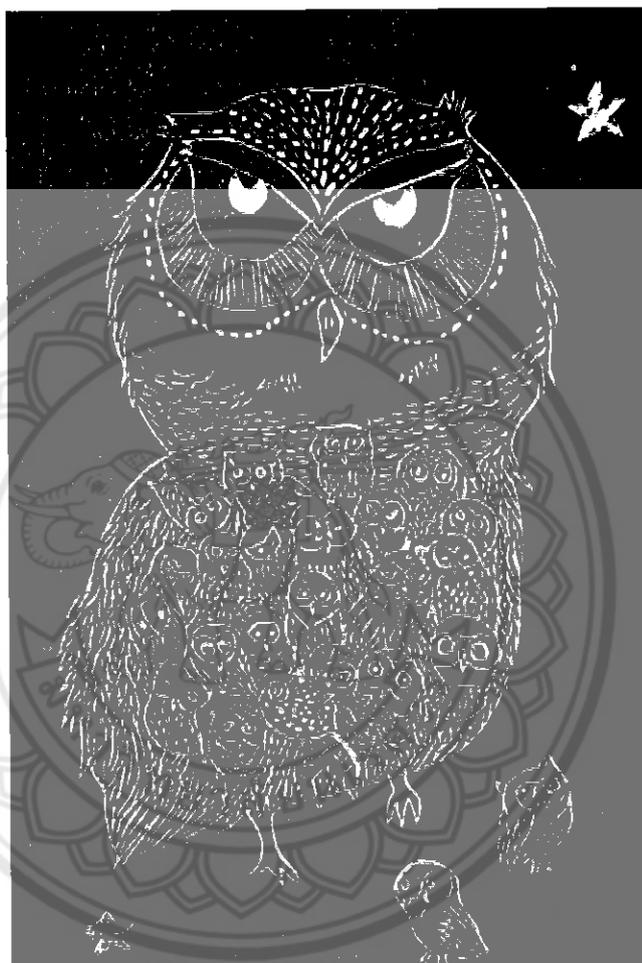
ที่มา : <http://www.artbangkok.com/wp-content/uploads/2012/12/995.jpg>

3.2 แคทลียา พันธิตดี

แคทลียา พันธิตดี หรือ "น้ำ" เรียนจบมาทางด้านอักษรศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นคนที่ได้ทำงานใกล้ชิดกับศิลปิน ประกอบกับเป็นคนที่ชอบวาดรูปอยู่แล้ว ทำให้เธอได้มีโอกาสได้รับคำแนะนำจากผู้รู้อยู่เสมอ วันหนึ่งน้ำได้พบกับ ศาสตราจารย์ประยัด พงษ์ดำ ศิลปินแห่งชาติที่เธอมีความชื่นชอบและเป็นต้นแบบในการทำงานศิลปะจากที่เคยวาดรูปเล่นๆ ทำให้อยากมาทำงานภาพพิมพ์ขึ้นมาบ้าง "อาจารย์บอกว่าถ้าอยากต้องทำเลย เพราะคนเราอยากอย่างเดียวสำเร็จไม่ได้ อาจารย์ให้เครื่องมือมาทำหนึ่งแล้วบอกว่าไปทำมา ตามที่ตัวเองชอบ" นี่ก็จุดเริ่มต้นในการทำแม่พิมพ์ไม้ ซึ่งต้องใช้ส่วเล็กๆ แคะลงไปที่ไม่ตามลายที่กำหนดไว้เพื่อทำเป็นแม่พิมพ์ ก่อนนำไปพิมพ์ภาพลงบนกระดาษ หลังจากนั้นเธอก็เริ่มทำงานศิลปะมาเรื่อยๆ จนกระทั่งอาจารย์ถาวร โกอุดมวิทย์ มาเห็น จึงเป็นที่มาของการแสดงนิทรรศการเดี่ยวครั้งแรกที่ "อาร์เตล แกลลอรี่ ถนนบรมราชชนนี" โดยก่อนหน้านี้เธอได้ร่วมแสดงผลงานในนิทรรศการกลุ่มหลายครั้ง ได้แก่ International Biennial Print Exhibit ที่ได้หัว เมื่อปี 2555 นิทรรศการ "สองแผ่นดิน ไทย-เวียตนาม" ที่ 333 แกลลอรี่ และนิทรรศการ "ภาพพิมพ์ชิ้นเล็กที่ยิ่งใหญ่" ที่หอศิลป์คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี 2556

โดยงานของ เธอ จะมีลักษณะนำ นกฮูก เป็นสัญลักษณ์ที่น้ำ นำมาใช้แทนตัวเองในงานภาพพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ โดยคนมักมองว่านกฮูกเป็นสัตว์น่ากลัวแต่ความจริงนกฮูกชอบสันโดษ ซึ่งเธอเป็นคนชอบสะสมนกฮูกด้วยจึงเลือกมาเป็นตัวเล่าเรื่องแทนตัวเอง ว่าภายนอกคนอาจมองว่าเราเป็นคนเรียวร่า เบิกบาน แต่เราก็มีมุมที่ชอบสันโดษ ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับใคร เธอบอกว่างานของเธอเป็นความโหยหาเล็กๆ ที่มีต่อครอบครัวมากกว่า เพราะไม่ได้อยู่กับครอบครัวมานานจากบ้านมาเรียนที่กรุงเทพฯ เกือบยี่สิบปี ไม่ได้อยู่พร้อมหน้ากับครอบครัว งานที่ออกมาจึงเหมือนแทนความรู้สึก แทนอารมณ์ที่ขาดไปจึงนำมาเติมเต็มในงานให้อยู่เป็นครอบครัว มีความน่ารักสดใส ซึ่งความน่ารักสดใสของครอบครัวนกฮูก มีความสันโดษ ความโหยหา และความเหงา สอดแทรกอยู่ในภาพพิมพ์

จาก ข้อมูลที่กล่าวมาเบื้องต้นของศิลปินไทยทั้ง 2 ท่าน ผู้สร้างสรรค์เองมีความชื่นชอบในรูปแบบแนวผลงาน ที่ใช้สัตว์มาเป็น สื่อสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมาย และกลวิธีการสร้างสรรค์งานด้วยเทคนิคทางภาพพิมพ์ โดยเนื้อหา เรื่องราว ของศิลปินทั้ง 2 ท่านนั้น ถ่ายทอดออกมาในเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึกในด้านต่าง ๆ ของตัวศิลปินเอง

ภาพประกอบที่ 17 ผลงานของศิลปินไทยที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อภาพ: แม่

ที่มา :<https://www.facebook.com/sundaybkk/photos/a.662444670488721.107374>

[2298.160372727362587/662444723822049/?type=3&theater](https://www.facebook.com/sundaybkk/photos/a.662444670488721.107374)

ภาพประกอบที่ 18 ผลงานของศิลปินไทยที่ได้รับอิทธิพล

ชื่อภาพ : ความฝันของชานา

ที่มา : [https://www.facebook.com/sundaybkk/photos/a.](https://www.facebook.com/sundaybkk/photos/a.662444670488721.1073742298.160372727362587/662444720488716/?type=3&theater)

662444670488721.1073742298.160372727362587/662444720488716/?type=3&theater

4.อิทธิพลจากปรัชญา

ศิลปะ คือ ความพึงพอใจ (Art as Pleasure)

-อิมมานูเอล คานท์ (Immanuel Kant, 1724-1804) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ความงาม คือ “สิ่งที่ดีเป็นความสุขความเพลิดเพลินและความพึงพอใจ”

-เฮอเบิร์ท รีด (Herbert Read, 1959) ศิลปะ คือ “ผลงานการสร้างสรรครูปลักษณ์แห่งความพึงพอใจขึ้นมา และรูปลักษณ์ก่อให้เกิดอารมณ์ รู้สึกในความงาม” อารมณ์รู้สึกในความงามนั้นจะเป็นที่พึงพอใจได้ก็ต่อเมื่อ ประสาทสัมผัสของเรา ชื่นชมในเอกภาพ หรือความประสมกลมกลืนกันในความสัมพันธ์อันมีระเบียบแบบแผน

ทัศนะนี้มองว่า ศิลปินคือบุคคลซึ่งพึงพอใจในความงามและใช้เวลาของเขาสร้างสิ่งสวยงาม ศิลปินจึงพึงพอใจในงานของตัวเอง และยังหวังให้บุคคลอื่นพึงพอใจในผลงานของตนด้วย ดังนั้น ความหมายของศิลปะก็คือ การให้ความพึงพอใจทางสุนทรีย์ ซึ่งผู้สร้างสรรค์เองก็ได้มีส่วนรับทัศนะศิลปะดังกล่าวไปสร้างสรรค์ผลงานด้วยเช่นกัน

ศิลปะ คือ การแสดงออก (Art as Expression)

- อาร์. จี. คอลลิงวูด (R.G.Collingwood 1963) ศิลปะคือการแสดงออกซึ่งความคิดและ

จินตนาการ

อาจกล่าวได้ว่า ศิลปะ เป็นเครื่องมือ หรือสื่อที่ใช้ถ่ายทอด แสดงออกและบันทึกพฤติกรรมของศิลปิน ดังนั้น ผลงานศิลปะ ก็คือ เครื่องบันทึกพฤติกรรมอันเป็นบุคลิกภาพเฉพาะของศิลปินนั่นเอง ซึ่งผู้สร้างสรรค์ใช้หลักปรัชญาดังกล่าวเพื่อแสดงออกถึง ตัวตน ความคิดและจินตนาการ ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปินพจน์

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด นกฮูกในจินตนาการของข้าพเจ้า จุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอถึงบุคลิกตัวตนของผู้สร้างสรรค์ ผ่านทางเรื่องราวการดำเนินชีวิตของนกฮูก ในที่คณะและจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ ที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงถึงความสุข ความสนุก สนาน ผ่านทางรูปทรง ด้วยรูปแบบที่ไม่เหมือนจริง โดยถ่ายทอดเรื่องราวผ่านทางเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ทางศิลปะภาพพิมพ์

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

1. ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้าข้อมูล

1.1. หลักการและแผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

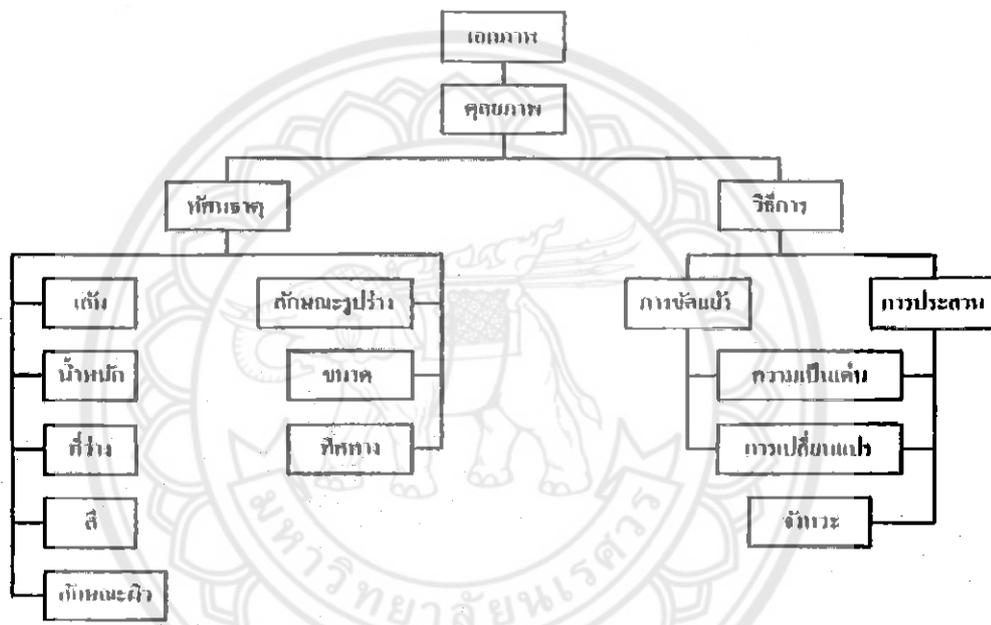

ภาพประกอบที่ 19 แผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

ที่มา : http://images.slideplayer.in.th/8/2275461/slides/slide_1.jpg

ผู้สร้างสรรค์ได้นำข้อมูลมาศึกษาและประมวลผล และรูปแบบของผลงานรูปแบบในการสร้างสรรค์ เป็นการนำเอาทัศนธาตุซึ่งเป็นองค์ประกอบของศิลปะ มาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดสาระผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ อันประกอบไปด้วยเนื้อหาและรูปทรง

1.2. หลักการและแผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

ภาพประกอบที่ 20 แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

ที่มา : หนังสือองค์ประกอบของศิลปะ, ชลุด นิมเสมอ (2530 : 208)

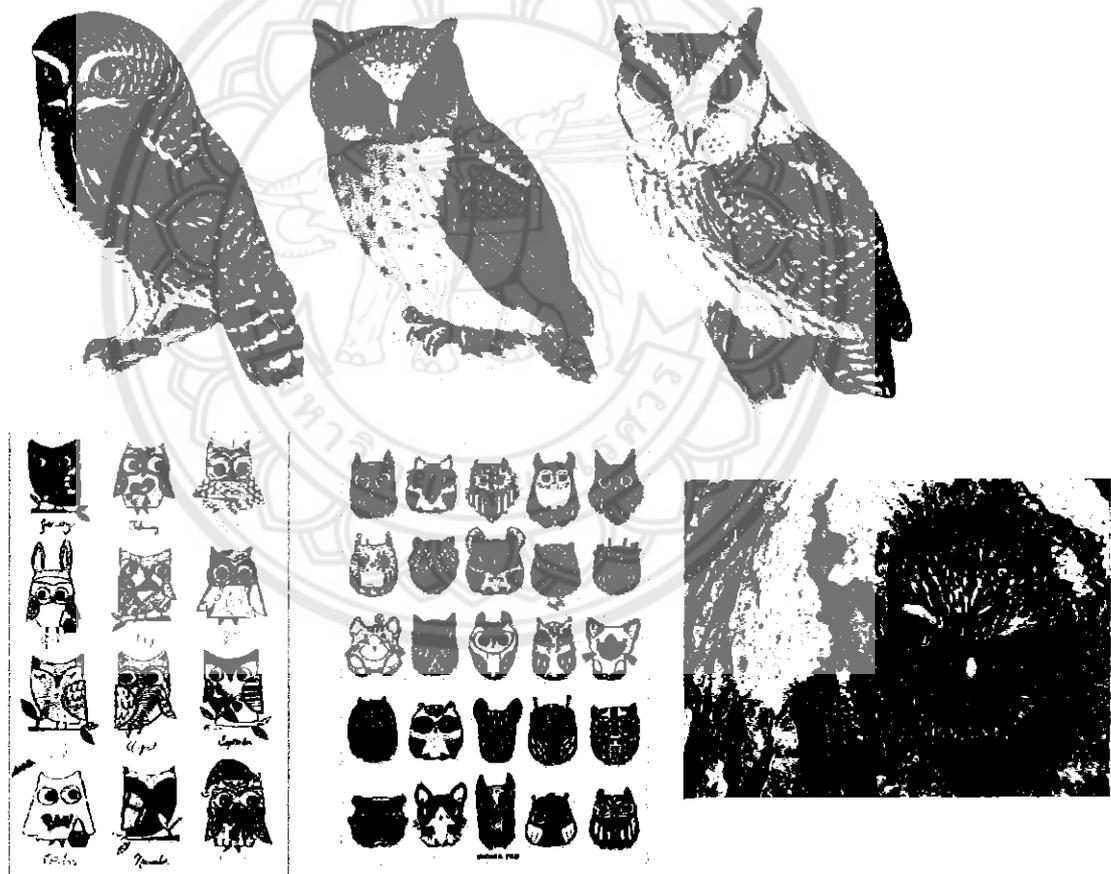
การจัดองค์ประกอบของศิลปะเป็นหลักสำคัญของผู้สร้างสรรค์ และผู้ศึกษางานศิลปะ เนื่องจากผลงานของศิลปะใดๆล้วนมีคุณค่าอยู่ 2 ประการคือ คุณค่าทางด้านรูปทรงและคุณค่าทางด้านเนื้อหาเรื่องราว ซึ่งคุณค่าทางด้านรูปทรงเกิดจากการนำเอาองค์ประกอบต่างๆ ของศิลปะ หรือทัศนธาตุ อันได้แก่ จุด เส้น สี แสงและเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว หรืออื่นๆ มาจัดเรียงเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความสวยงาม ซึ่งแนวทางการนำทัศนธาตุมาจัดเรียงเข้าด้วยกันนั้น เรียกว่า การจัดองค์ประกอบศิลปะ (Art Composition) และอีกหนึ่งคุณค่าของงานศิลปะคือ คุณค่าทางด้านเนื้อหาเรื่องราว เป็นสาระเรื่องราวของผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออกมา ให้ผู้ชมได้สัมผัสรับรู้ โดยอาศัยลักษณะที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบนั่นเอง

1.3 การศึกษาค้นคว้าข้อมูล เอกสาร และรูปตัวอย่าง

1.3.1 ข้อมูลด้านเอกสาร

- หนังสือมโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะ ผู้แต่ง พีระพงษ์ กุลพิศาล
- หนังสือองค์ประกอบศิลป์ ผู้แต่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิ วัฒนสิน
- หนังสือนกชุกสร้างครอบครัว ผู้แต่ง แอน มอลเลอร์ (Anne Moller)
- หนังสือนกเมืองไทย ผู้แต่ง จารุจินต์ นภิตะภักดิ์ และคณะ

1.3.2 ข้อมูลด้านรูปตัวอย่าง

ภาพประกอบที่ 21 รูปภาพตัวอย่างในการสร้างสรรค์

ที่มา : หนังสือนกเมืองไทย(หน้า 118-124) และ

<http://2.lm.guokr.com/akZdcOSexs8CfNSwsSixbi53JhhY4KokYkp1K6XxfedaAgAAUgMAAF>

BO.png?imageView2/1/w/590/h/833

ในการหาข้อมูลรูปภาพตัวอย่างนั้น ผู้สร้างสรรค์ ได้หาข้อมูลรูปภาพ และเรื่องราวมาจาก หนังสือ นกเมืองไทย ที่เป็นหนังสือบอกถึงเรื่องราวของนกในประเทศไทย ลักษณะรูปร่าง พฤติกรรมการ ดำเนินชีวิต และแหล่งที่อยู่อาศัย และข้อมูลรูปภาพตัวอย่างส่วนหนึ่งก็มาจาก อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ต่างๆ ซึ่งในการหารูปภาพตัวอย่างผู้สร้างสรรค์ มีแนวคิดจะนำรูปทรงของนกฮูก และรายละเอียดต่างๆ ทั้งในรูปแบบเหมือนจริงและรูปแบบการ์ตูน เพื่อนำมาตีพิมพ์หรือออกแบบให้มีเรื่องราวและอารมณ์ สนุกสนาน ตามทัศนคติและมุมมองของผู้สร้างสรรค์ในรูปแบบของศิลปะภาพพิมพ์

2. ขั้นตอนการรวบรวมความคิด วิเคราะห์ ประมวลผลความคิด และจัดทำแบบร่าง

จากขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษา และค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ทั้งในเรื่อง ของทัศนธาตุ การจัดองค์ประกอบของศิลปะ และข้อมูลทางด้านเนื้อหาต่างๆ เพื่อมาเป็นเครื่องมือใน การถ่ายทอดสาระของผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ ทั้งในเรื่องทางด้านเนื้อหา และทางด้าน รูปทรง ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้วิเคราะห์และประมวลผลความคิดไว้ได้ดังนี้

ด้านเนื้อหา(Content) คือเรื่องราว หรือเนื้อหาที่ถูกถ่ายทอดออกมา สามารถตีความออกไป ได้หลากหลาย ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสารเช่น ความต่างของเพศ วัย ความรู้ ทัศนคติ เป็นต้น เนื้อหาอาจแบ่งได้ 2 ประเภทคือเนื้อหาภายนอกและเนื้อหาภายใน เนื้อหาภายนอก คือเรื่องราว ที่เป็นรูปธรรมที่ถูกถ่ายทอดออกมา เช่น คน สัตว์ สิ่งของ ความสุข ความทุกข์ เนื้อหาภายใน คือ เนื้อหา ที่เกิดจากการประสานกันของทัศนธาตุอย่างมีเอกภาพ เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรงซึ่งเป็นรูปแบบการ แสดงออกเฉพาะของผู้สร้างสรรค์

ซึ่งในผลงานผู้สร้างสรรค์จะเน้นเนื้อหาที่เกิดจากการจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ กับ รูปลักษณะของเรื่อง โดยผู้สร้างสรรค์ต้องการใช้ รูปลักษณะของนกฮูก มาเป็นสัญลักษณ์ทางศิลปะ ที่ แสดงถึงความสุข ความสนุกสนาน และการดำเนินชีวิตโดยแสดงออกผ่านทางศิลปะภาพพิมพ์ โดยอาศัย ความประทับใจต่อรูปทรง และเรื่องราวของสิ่งมีชีวิต มาถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะ อาจกล่าวได้ว่า ผู้สร้างสรรค์ต้องการเปลี่ยนบริบทและเสริมแต่งเรื่องราวของนกฮูกให้ไม่เหมือนความจริง

ด้านรูปทรง (Form) คือสิ่งที่มองเห็นในงานศิลปะ ที่เกิดจากการประสานกันของทัศนธาตุ อย่างมีเอกภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็นส่วนประกอบทางรูป ได้แก่ ทัศนธาตุ และประกอบทางวัสดุ ได้แก่ วัสดุ และวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ในส่วนประกอบทางรูปทรงในผลงานของผู้สร้างสรรค์ คือ ทัศนธาตุ ได้แก่ แสงเงา เส้นจุด พื้นผิว และที่ว่าง

ทัศนธาตุ (Visual Element) คือสื่อทางสุนทรียภาพที่ผู้สร้างสรรค์ นำมาประกอบเป็น รูปทรงเพื่อสื่อความหมายตามเนื้อเรื่องของผู้สร้างสรรค์ อันได้แก่ จุด เส้น สี แสงเงา ที่ว่าง พื้นผิว เป็นต้น ทัศนธาตุที่ผู้สร้างสรรค์ใช้ในผลงานมีดังนี้

1. น้ำหนักแสงเงา (Value) คือ ความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่างและบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงาในภาพ ซึ่งส่งผลให้เกิดปริมาตรของรูปทรง สร้างมิติลวงตาในภาพทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่าง เกิดมิติใกล้ไกล และยังช่วยให้ภาพเกิดความกลมกลืนประสานกัน แสงเงาที่เกิดขึ้นในตามจุดที่ต้องการ เป็นแสงส่วนอื่นๆ ที่อยู่ในที่มืด หรืออยู่ในที่ต้องการ

2. เส้น (Line) คือ จุดที่ต่อเนื่องกันเป็นความยาว ทำหน้าที่เป็นขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของรูปทรง ขอบเขตของน้ำหนัก เส้นทำให้เกิด ค่าน้ำหนัก ขนาด และพื้นผิว โดยในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้เส้น หลายประเภทด้วยกัน อันประกอบด้วย เส้นที่แบ่งที่ว่างออกเป็นส่วนๆ เส้นที่แสดงถึงขอบเขตรูปร่าง เส้นที่เกิดจากการแรเงา เส้นตรง ให้ความรู้สึกแข็งแรงมั่นคงสง่างาม เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ นุ่มนวลอ่อนช้อย เส้นหยัก ซิกแซ็ก เป็นเส้นที่เปลี่ยนทิศทางที่หักเหให้ความรู้สึกรวดเร็ว เคลื่อนไหวอย่างรุนแรง เฉียบขาด ชัดแย้ง ไม่แน่นอน

3. จุด (Dot) จุดเป็นทัศนธาตุเบื้องต้นที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะจุดเป็นปฐมทัศนธาตุ ที่ก่อให้เกิดส่วนประกอบของทัศนธาตุที่สำคัญต่างๆ เช่น เส้น รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว โดยในผลงานของผู้สร้างสรรค์ได้นำทัศนธาตุ จุดนี้มาเพื่อก่อให้เกิดพื้นผิว และ รายละเอียดต่างๆ ของรูปทรง

4. พื้นผิว (Texture) คือพื้นผิวของสิ่งต่างๆที่เกิดจากการสัมผัส จับต้อง หรือมองเห็นแล้วรู้สึกได้ว่า มีความเรียบ ความละเอียด มีผิวหยาบ รู้สึกขรุขระ เป็นต้น ในงานของผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างพื้นผิวโดยวิธีการเขียน ขีด ขูด ลงไปบนในแม่พิมพ์

5. ที่ว่าง (Space) คือ บริเวณที่ไม่มีขอบเขต ไม่สามารถจำกัดรูปทรงได้ หรือบริเวณที่ว่างเป็นรูปทรงภายในขอบเขตของมวล ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ มีที่ว่างที่เกิดจากรูปทรง อาจเป็นรูปร่าง 2 มิติ หรือรูปทรง 3 มิติ ซึ่งเป็นที่ว่างเชิงบวกและที่ว่างเชิงลบ ที่เกิดจากที่ว่างที่ล้อมรอบวัตถุ และ ที่ว่างนั้นเกิดจากรูปทรงและค่าน้ำหนัก ทำให้เป็นที่ว่างแบบ 3 มิติ ที่มีทั้ง ความกว้าง ความยาวและความลึก ทำให้เกิดระยะใกล้-ไกล หน้าหลัง ดูแล้วรู้สึกมีมวลอากาศเคลื่อนไหว ทำให้ภาพดูแล้วมีพื้นที่ และดูไม่อึดอัดจนเกินไป

3. กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

มีกระบวนการสร้างสรรค์ 3 ขั้นตอนดังนี้

3.1 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์

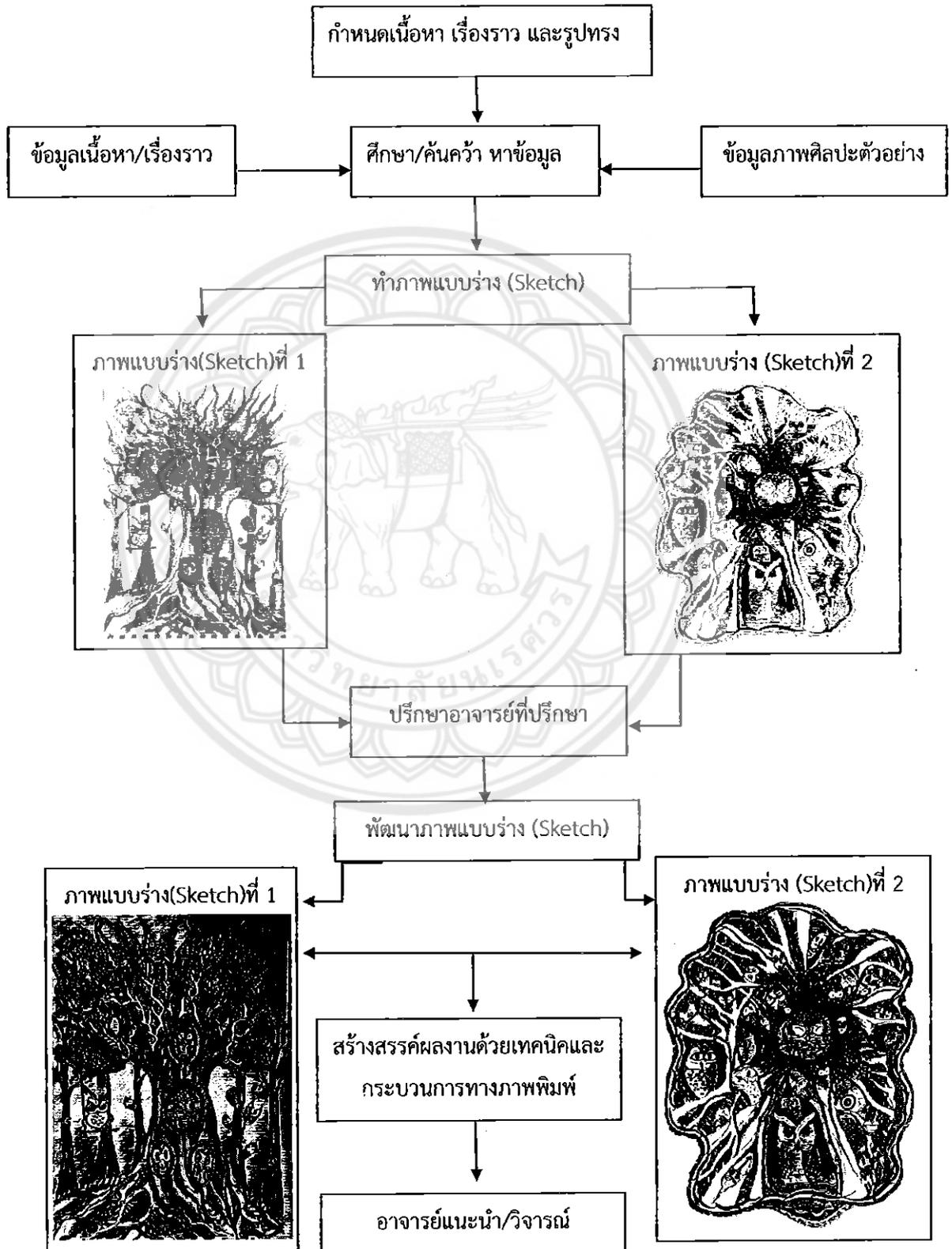
ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด นกยูงในจินตนาการของข้าพเจ้า มีวัสดุ อุปกรณ์ ที่ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้

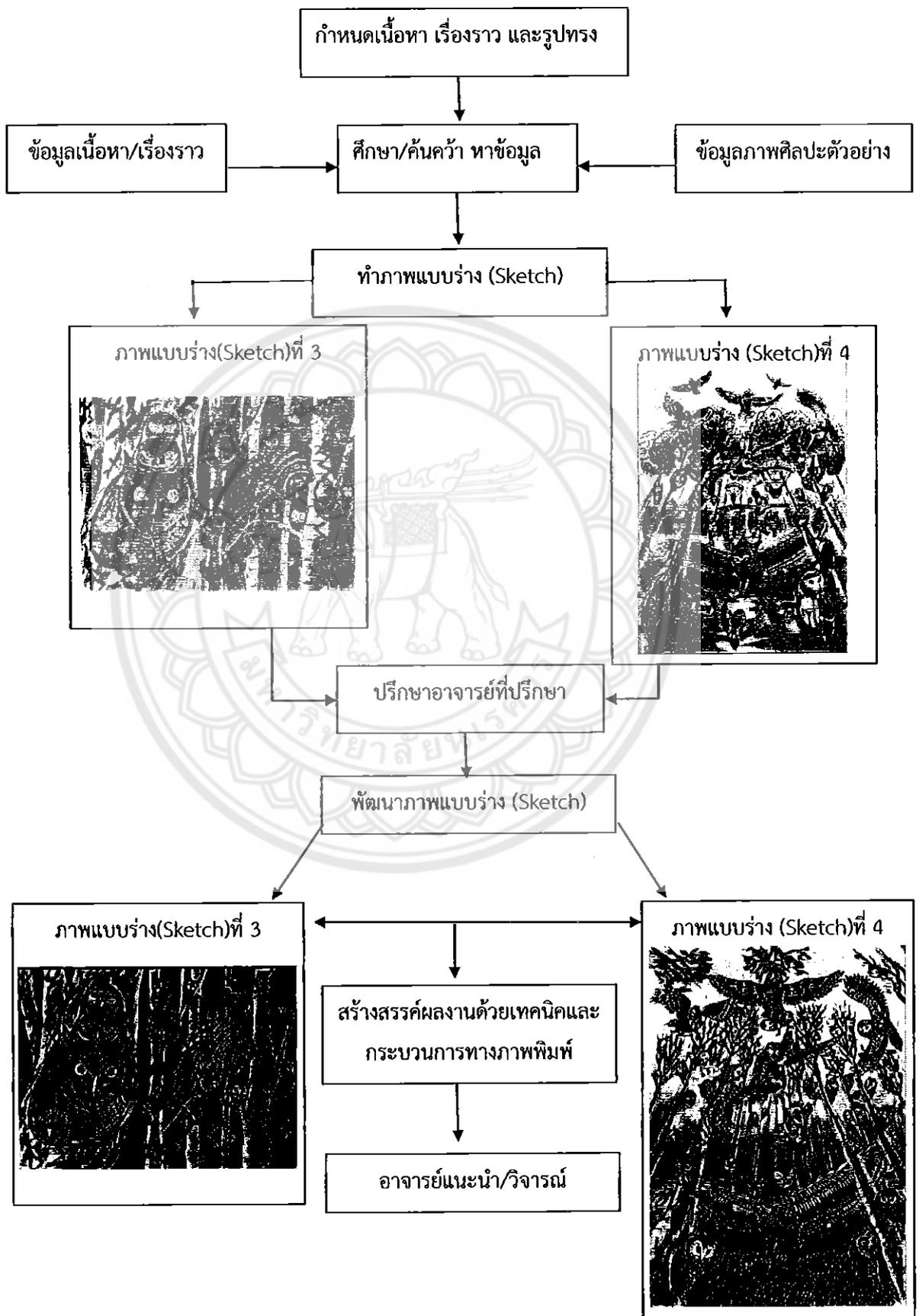
1. แผ่นแม่พิมพ์สังกะสี เป็นแผ่นโลหะที่ใช้ในการสร้างแม่พิมพ์
2. แท่งเหล็กแหลม เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้าง ร่องรอย เส้น จุด บนแม่พิมพ์
3. สีภาพพิมพ์ (สีน้ำมันเฉพาะเทคนิคภาพพิมพ์)
4. เกรียง ใช้สำหรับคนสี หรือตีสี เพื่อให้สีเป็นเนื้อเดียวกัน
5. กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษไข ใช้สำหรับซับ หรือ เช็ด สี ออกจากแม่พิมพ์
6. กระดาษภาพพิมพ์
7. กระจกฉีดยาน้ำ ฟ็อกกี้ ใช้สำหรับฉีดยาน้ำลงบนกระดาษภาพพิมพ์ เพื่อให้เนื้อกระดาษมีความชื้น
8. วาณิชดำ,ดินสอไข ใช้สำหรับปิดหน้าผิวบนของแผ่นสังกะสี เพื่อกันกรดไม่ให้กัดส่วนที่ไม่ ต้องการ
9. น้ำมันสน,ผงซักฟอก ใช้สำหรับล้าง ทำความสะอาดหน้าผิวของแผ่นโลหะสังกะสี
10. น้ำกรด ใช้สำหรับกัดหน้าผิวของแผ่นโลหะสังกะสี เพื่อให้เกิดค่าน้ำหนัก
- 11.อ่างแช่น้ำกรด

ภาพประกอบที่ : 22 รูปภาพวัสดุ อุปกรณ์ ในการสร้างสรรค์
ที่มา : <https://www.google.co.th/search?>

3.2. การจัดทำภาพแบบร่าง ก่อนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

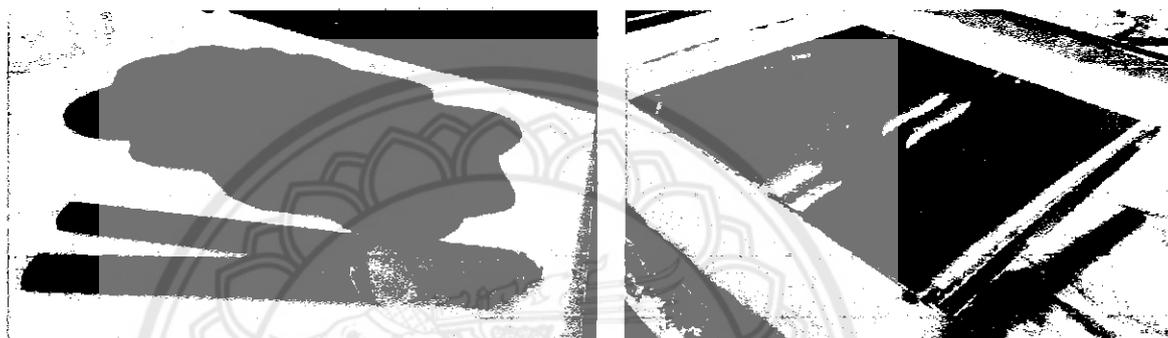

3.3. รูปแบบกลวิธีและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

1. ขั้นตอนการเตรียมแผ่นสังกะสี

1.1. ตัดแม่พิมพ์โลหะให้ได้รูปแบบตามที่ต้องการ

1.2. ตะไบขอบแม่พิมพ์โลหะให้มีความโค้งมน เพื่อลดความคมของขอบแม่พิมพ์

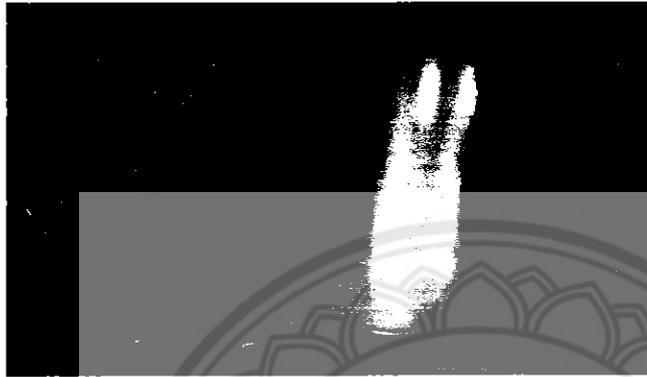
ภาพประกอบที่ : 23

1.3. ขัดหน้าแม่พิมพ์โลหะให้สะอาดด้วย กระดาษทรายน้ำ (กระดาษทรายน้ำเบอร์ 1,000+) เป็นการทำความสะอาดหน้าแม่พิมพ์ ลบร่องรอย และคราบไขมันจากรอยนิ้วมือ

ภาพประกอบที่ : 24

1.4. เมื่อทำความสะอาดหน้าแม่พิมพ์โลหะเรียบร้อยแล้ว ให้ตากแม่พิมพ์ไว้ให้แห้ง หรือ อาจจะนำกระดาษสะอาดมาซับคราบน้ำจากหน้าแม่พิมพ์ก็ได้ เพื่อให้แม่พิมพ์แห้งเร็วขึ้น

ภาพประกอบที่ : 25

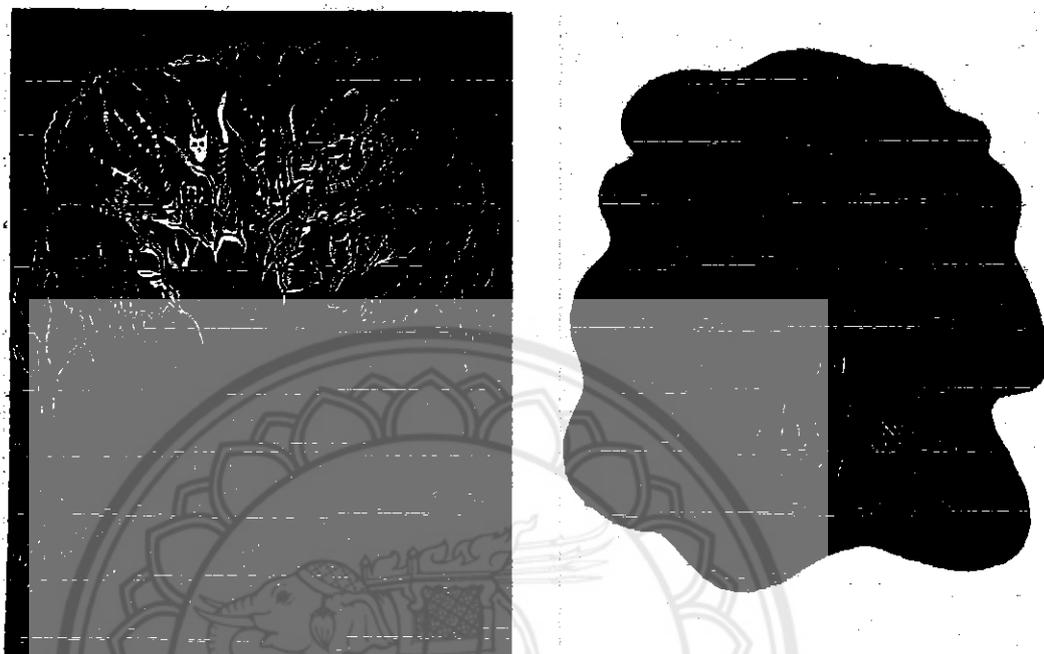
2. ขั้นตอนการร่างแบบ

2.1. นำแม่พิมพ์โลหะที่สะอาดเรียบร้อยแล้ว มาทาพื้นผิวหน้าแม่พิมพ์ด้วยวานิชดำ

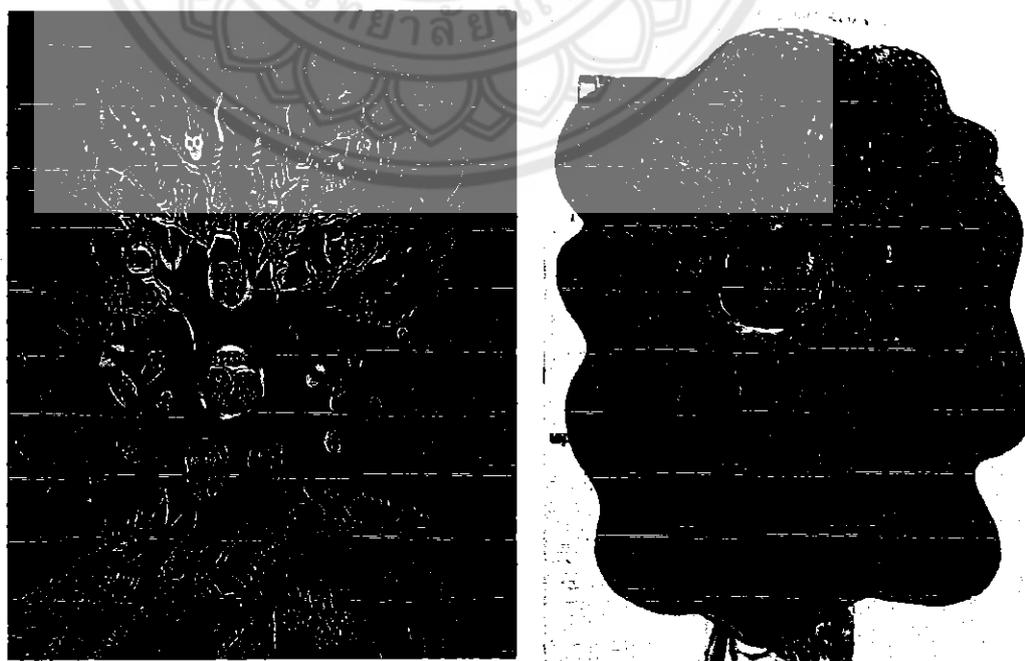
ภาพประกอบที่ : 26

2.2. เมื่อวานิชดำแห้งสนิทเรียบร้อยแล้ว ให้ใช้ดินสอไขร่างแบบ ลงบนหน้าแม่พิมพ์

ภาพประกอบที่ : 27

2.3. ใช้แท่งเหล็กแหลมขีดขูด ร่องรอยต่างๆ ตามที่ได้ร่างไว้ด้วยดินสอไข

ภาพประกอบที่ : 28

3. ขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนักลายเส้น ด้วยเทคนิค Hard ground

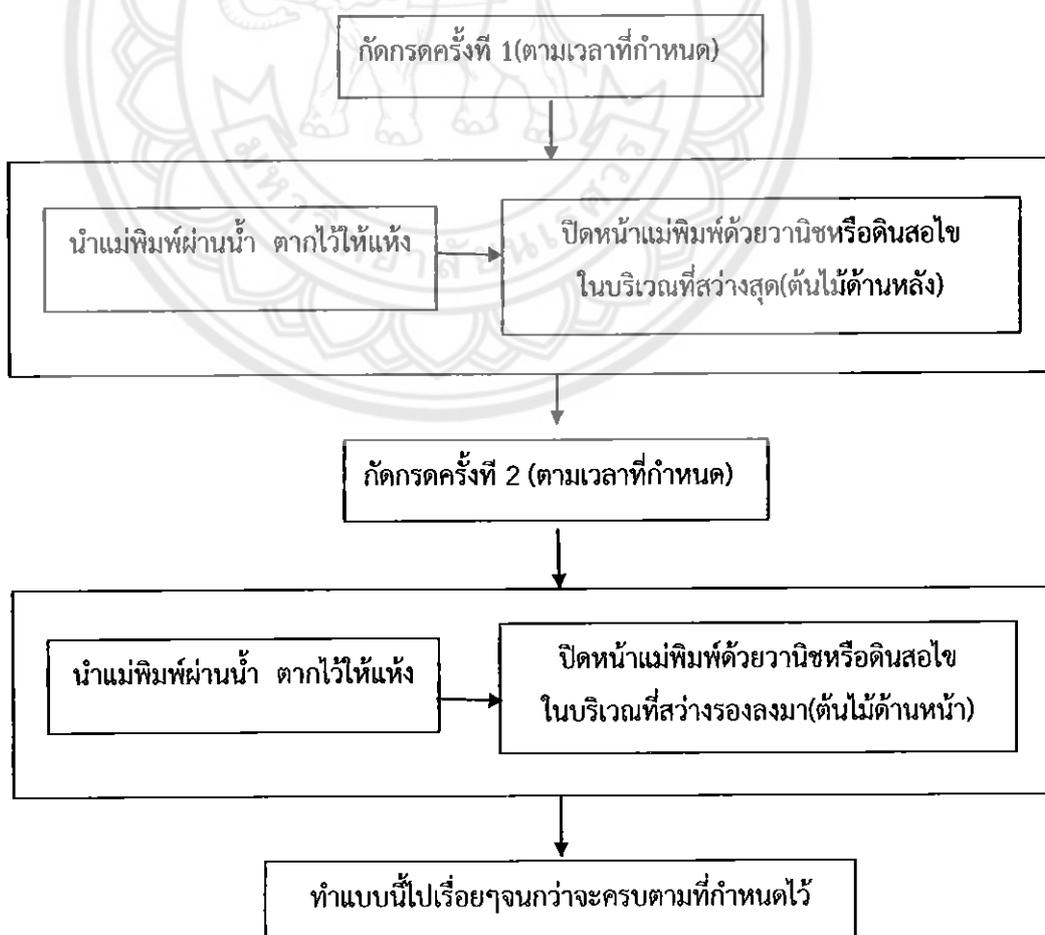
3.1. ผสมกรดกับน้ำ ในอัตราส่วน 1:15(กรด 1 ส่วน : น้ำ 15 ส่วน)

3.2. กำหนดระยะเวลาและบริเวณในแม่พิมพ์ที่จะกัดกรด ทั้งหมดกี่นาที/กี่วินาที ก็รอบ รอบละกี่วินาที เช่น

ครั้งที่	บริเวณ	เวลารวม(นาที)	เวลาแต่ละรอบ(นาที)
1	ต้นไม้ด้านหลัง	3	3
2	ต้นไม้ด้านหน้า	5	2
3	ตัวนกฮูก	10	5

ตารางจำลองระยะเวลาในการกัดกรด

3.3. ในการกัดกรดแต่ละครั้งจะไล่กัดกรด จากส่วนที่สว่างสุดก่อน ไปจนถึงส่วนที่มีมืดสุด โดยจะมีวิธีการและกระบวนการดังนี้

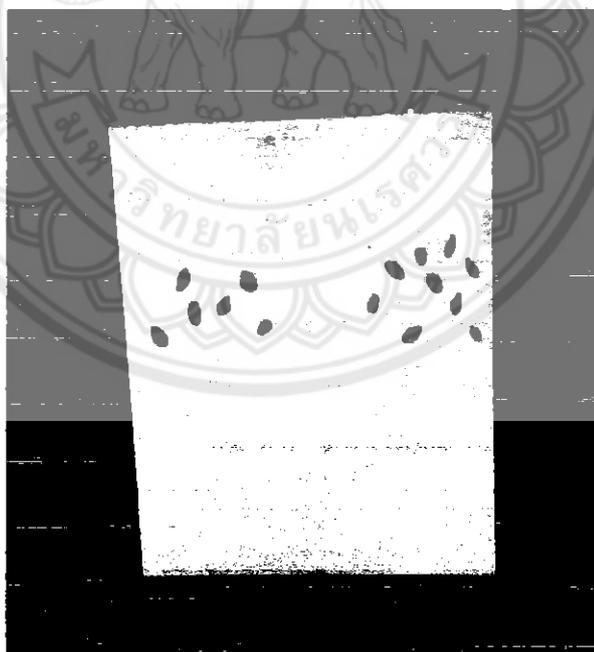
ภาพประกอบที่ : 29 ขั้นตอนการแซ่กรดสร้างค่าน้ำหนักลายเส้น ด้วยเทคนิค Hard ground

ภาพประกอบที่ : 30 ขั้นตอนการปิดลวดลายที่ไม่ต้องการด้วยวานิชดำหรือดินสอไซ

4. ขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนัก ด้วยเทคนิค Aquatint

- 4.1. เมื่อดำเนินการสร้างค่าน้ำหนักลายเส้น ด้วยเทคนิค Hard ground เสร็จแล้ว ให้ทำการล้างหน้าแม่พิมพ์ ด้วยน้ำมันสน และผงซักฟอก จนหน้าแม่พิมพ์สะอาด ไม่มีรอยคราบไขมัน หรือคราบวานิชดำ
- 4.2. ตากแม่พิมพ์ให้แห้ง เมื่อแห้งแล้วนำแม่พิมพ์มาโรยผงยางสนให้ทั่วพื้นผิวหน้า เมื่อโรยผงยางสนทั่วแล้ว ให้นำแม่พิมพ์ไปฉีดยุให้ทั่ว โดยให้หน้าแม่พิมพ์ที่โรยยางสนอยู่ด้านบนบนเปลวไฟ ฉีดยุให้ทั่ว สังเกตดูหน้าแม่พิมพ์ว่า ผงยางสนมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ โดยปกติผงยางสนเมื่อโดนความร้อนเพียงชั่วครู่ก็จะละลายติดบนพื้นผิวหน้าแม่พิมพ์ ซึ่งผงยางสนนี้จะช่วยให้เกิดค่าน้ำหนักเมื่อเวลานำแม่พิมพ์ไปกัดกรด
- 4.3 เมื่อแม่พิมพ์เย็นแล้ว ให้ทำตามข้อ 3.2 - 3.3 อีกครั้ง แต่ครั้งนี้ เราจะให้ความสำคัญกับระยะเวลาของการกัดกรดมากเป็นพิเศษ เพราะในครั้งนี้ เราจะใช้เวลาในการกัดกรดแต่ละครั้งไม่ห่างกันมากนัก เพราะในการกัดกรดด้วยเทคนิค Aquatint ระยะเวลาห่างกัน 10 วินาที ก็สามารถเกิดค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันได้แล้ว

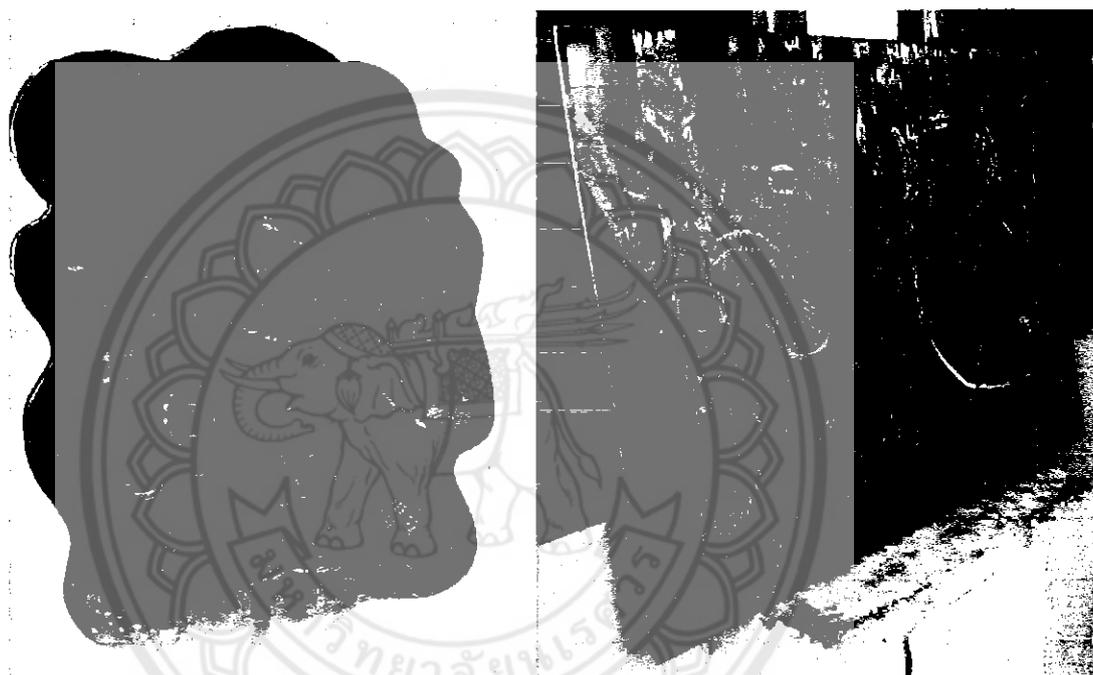
ภาพประกอบที่ : 31 ขั้นตอนการสร้างสรรค์สร้างค่าน้ำหนักด้วยเทคนิค Aquatint

ภาพประกอบที่ : 32 ขั้นตอนการปิดหลอดเลือดที่ไม่ต้องการด้วยวามิซด้าหรือดินสอไข

5. ขั้นตอนการพิมพ์

5.1. เมื่อดำเนินการสร้างค่าน้ำหนัก ด้วยเทคนิค Aquatint เสร็จแล้ว ให้ทำการล้างหน้าแม่พิมพ์ ด้วย น้ำมันสน และผงซักฟอก จนหน้าแม่พิมพ์สะอาด ไม่มีรอยคราบไขมัน หรือคราบวานิชดำ ตากแม่พิมพ์ ไร่ให้แห้ง

ภาพประกอบที่ : 33 แม่พิมพ์ที่เสร็จสมบูรณ์

5.2. นำแม่พิมพ์มาอุดสี ตามสีที่เราเตรียมไว้ โดยทำการใช้นิ้วอุดสีแม่พิมพ์ให้ทั่วหน้าแม่พิมพ์

5.3. เช็ดสีแม่พิมพ์ด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ และกระดาษไข โดยทำการวางกระดาษลงหน้าแม่พิมพ์และ ใช้อุ่นมือ ค่อยๆหมุนไปช้า เพื่อทำการขับสี และถอนสีออกจากหน้าแม่พิมพ์ เมื่อเช็ดสีได้ตามที่ต้องการ แล้วก็นำไปเข้าแท่นพิมพ์เพื่อทำการพิมพ์ต่อไป ในการพิมพ์ภาพพิมพ์ ชนิดภาพพิมพ์ร่องลึกนั้น กระดาษที่ใช้พิมพ์นั้น จะต้องมีความชื้น เพื่อให้เนื้อกระดาษดูดซับหมึกสีภาพพิมพ์ที่ติดอยู่ในร่อง แม่พิมพ์

บทที่ 4

การรายงานผลและการวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

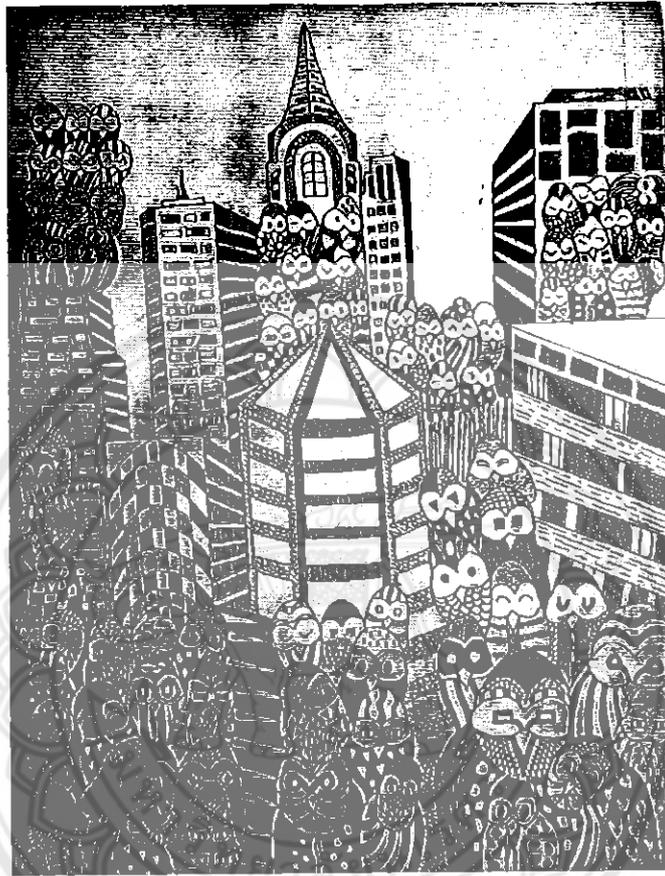
การวิเคราะห์คุณค่าผลงานศิลปนิพนธ์ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ เนื่องด้วยเป็นการวิเคราะห์และอธิบายให้ผู้อื่น เกิดการเรียนรู้ เข้าใจถึงความหมาย ขั้นตอนกระบวนการและกลวิธีทางคุณค่าด้านสุนทรียภาพของผลงาน ตั้งแต่ขั้นตอนแรกตามลำดับจนถึงสิ้นสุดของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้อย่างสมบูรณ์

สำหรับการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะดังกล่าว ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดแนวทางหลักการวิเคราะห์ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ก่อนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ก่อนศิลปนิพนธ์ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่เน้น กระบวนการเรียนรู้ เทคนิคและการสร้างสรรค์งานในรูปแบบภาพพิมพ์ มากกว่าเนื้อหาเรื่องราว ทำให้ในช่วงแรกเกิดความไม่ชัดเจนในแนวคิด เนื้อหา เรื่องราว ทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องคอย ค้นคว้าหาข้อมูล และศึกษาเรื่องราวแนวคิด ที่ตอบรับกับแนวคิดของผู้สร้างสรรค์และรูปแบบของงานได้

ผลงานการสร้างสรรคศิลปะก่อนการสร้างศิลปนิพนธ์

ภาพประกอบที่ : 34 ผลงานการสร้างสรรคศิลปะก่อนการสร้างศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

ผลงานชื่อ "Town Owls"

เทคนิค Hard ground ขนาด 30 x 25 CM.

แนวคิดความบันเทิง

ผู้สร้างสรรคต้องการเรียนรู้ กระบวนการสร้างสรรคผลงานภาพพิมพ์ ด้วยเทคนิค Hard ground จากงานผู้สร้างสรรคต้องการเปลี่ยนบริบทของนกฮูก ให้มาอาศัยอยู่ในเมือง และอยู่รวมกัน เป็นฝูง เพื่อให้เกิดรูปแบบสังคม และเรื่องราว โดยผู้สร้างสรรคต้องการแสดงความรู้สึก มีความสุข ที่ได้ อยู่ร่วมกัน

ภาพประกอบที่ : 35 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างศิลปะนิพนธ์ภาพที่ 2
 ผลงานชื่อ "Amusement park Owls"
 เทคนิค Hard ground+Aquatint ขนาด 25 x 35 CM.

แนวคิดความบันเทิง

ผู้สร้างสรรค์ต้องการเรียนรู้ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ ด้วยเทคนิคผสมระหว่าง Hard ground กับเทคนิค Aquatint จากงานผู้สร้างสรรค์ต้องการเปลี่ยนบริบทของนกฮูก ให้มาโลดแล่น ท่องเที่ยวอยู่ในสวนสนุก และอยู่ร่วมกันเป็นฝูง เพื่อให้เกิดรูปแบบสังคม และเรื่องราว โดยผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงความรู้สึก มีความสุข ที่ได้อยู่ร่วมกัน ความสนุกสนาน ที่เกิดจากกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน

ภาพประกอบที่ : 36 ผลงานการสร้างสรรคศิลปะก่อนการสร้างศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3
ผลงานชื่อ "Travel Owls"
เทคนิค Hard ground+Aquatint ขนาด 50 x 45 CM.

แนวคิดความบันเทิง

ผู้สร้างสรรค์ต้องการเรียนรู้ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ ด้วยเทคนิคผสมระหว่าง Hard ground กับเทคนิค Aquatint จากงานผู้สร้างสรรค์ต้องการเปลี่ยนบริบทของนกฮูก ในการเดินทางหรือบินออกหากิน ให้เดินทางหรือบินไปเป็นฝูง เพื่อให้เกิดรูปแบบ และเรื่องราวใหม่ โดยผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงความรู้สึก มีความสุข ที่ได้อยู่ร่วมกัน หรือทำกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน

2. การวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรคช่วงศิลปนิพนธ์

2.1 รูปทรง (Form)

ในการสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ชุด “นกฮูกในจินตนาการของข้าพเจ้า” ผู้สร้างสรรคจะใช้รูปทรงของนกฮูก เป็นสัญลักษณ์ถ่ายทอดเรื่องราวที่ได้จินตนาการขึ้น โดยจะใช้รูปทรงของนกฮูกที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติมาออกแบบและสร้างสรรคให้เกิดรูปทรงใหม่ ผ่านกระบวนการของศิลปะภาพพิมพ์ร่องลึก

2.2 การวิเคราะห์เนื้อหา

2.2.1 เรื่อง

ผู้สร้างสรรคได้รับแรงบันดาลใจมาจาก นกฮูก ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความน่าสนใจ ทั้งในเรื่องของรูปทรงที่ดูสวยงาม น่าหลงใหล มีใบหน้ากลมโตเด่นชัด ดวงตาขนาดใหญ่ ลวดลายของขนที่ขนปกคลุมทั่วร่างกาย และนกฮูกยังเป็นสัตว์ที่มีความหมายและอิทธิพลต่อความเชื่อต่างๆ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ผู้สร้างสรรคจึงได้นำเอานกฮูกมาเป็นสัญลักษณ์ทางศิลปะในศิลปนิพนธ์ชุดนี้

2.2.2 แนวเรื่อง

ผู้สร้างสรรคเกิดความประทับใจใน รูปทรง รูปแบบการดำรงชีวิต และความหมายทางอิทธิพลความเชื่อต่างๆที่ตนของนกฮูก ทำให้ผู้สร้างสรรคหยิบยกลักษณะมีชีวิตดังกล่าวมาเป็นสัญลักษณ์ทางศิลปะที่ถ่ายทอดเรื่องราวตามที่ผู้สร้างสรรคจินตนาการขึ้น

2.2.3 เนื้อหา (Content)

-เนื้อหากายนอก เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึง นกฮูก และรูปแบบการดำเนินชีวิตของนกฮูก ที่ผ่านจินตนาการของผู้สร้างสรรค แสดงให้เห็นถึงเรื่องราว และรูปทรงของนกฮูกที่ถูกผ่านการสร้างสรรคให้มีความเรียบง่าย แสดงอารมณ์ที่มีความสุข สนุกสนาน แต่ก็แฝงไปด้วยความลึกซึ้ง โดยผู้สร้างสรรคจะเน้นให้รูปทรงของนกฮูก เป็นรูปทรงที่ถูกสร้างสรรคขึ้นมาใหม่ ทั้งในรูปทรงหลัก และรายละเอียด

-เนื้อหากายใน เป็นผลงานศิลปะ ที่แสดงถึงความงามขององค์ประกอบทางศิลปะ ที่ปรากฏคุณลักษณะทางรูปแบบแสดงองค์ประกอบของศิลปะ ของรูปทรงนกฮูกที่ถูกสร้างสรรคขึ้นมาผ่านทางจินตนาการของผู้สร้างสรรคที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสัตว์ดังกล่าว แสดงถึงความเป็นเอกภาพ ของทัศนธาตุ ที่เกิดจาก จุด เส้น น้ำหนัก แสงเงา ให้อารมณ์ความรู้สึกตามที่ผู้สร้างสรรคต้องการแสดงออก โดยใช้รูปแบบและกลวิธีศิลปะทางภาพพิมพ์

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพประกอบที่ : 37 ผลงานการสร้างสรรคศิลปนิพนธ์ ภาพที่ 1
ผลงานชื่อ "The Owls in my imagination1"
เทคนิค Hard ground+Aquatint ขนาด 40 x 50 CM.

3. การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะของผลงานศิลปนิพนธ์

3.1 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

3.1.1. การวิเคราะห์รูปทรง (Form)

1.1 ทิศนาค

1.เส้น (Line) ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1 ผู้สร้างสรรค์ได้นำเส้นมาใช้ ทำหน้าที่เป็นขอบเขตของรูปทรง ขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของน้ำหนัก โดยในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้เส้น หลายประเภทด้วยกัน อันประกอบด้วย

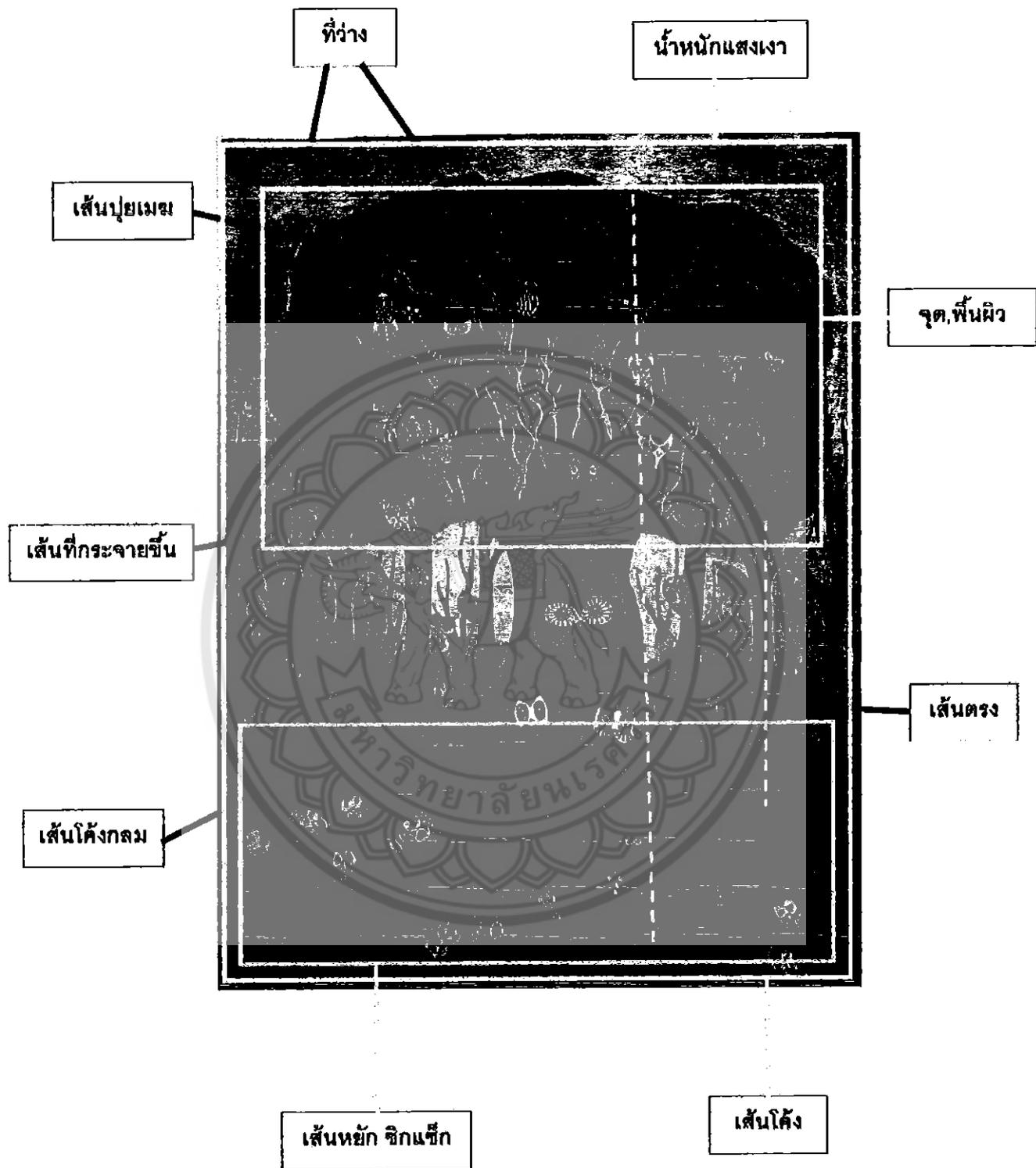
- เส้นตรง ซึ่งให้ความรู้สึก แข็งแรงมั่นคง สง่างาม
- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว นุ่มนวล
- เส้นที่โค้งกลม ให้ความรู้สึกมีกำลัง แข็งแรงและแน่นอนหนา
- เส้นหยัก ชิกแซก ให้ความรู้สึก รวดเร็ว หักเห ขัดแย้ง
- เส้นที่กระจายขึ้นด้านบน ให้ความรู้สึกเจริญเติบโต
- เส้นที่มีลักษณะเหมือนเมฆ ให้ความรู้สึกลอยตัว

2.จุด (Dot) ผู้สร้างสรรค์ได้นำ ทิศนาค จุด มาเพื่อก่อให้เกิดพื้นผิวและรายละเอียดต่างๆ ของรูปทรงนกฮูก

3.พื้นผิว (Texture) ในงานของผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างพื้นผิวโดยวิธีการเขียน ชีต ขูด ลงไปบนใบแม่พิมพ์ ซึ่งจะประกอบไปด้วยเส้นต่างๆ และจุดที่แสดงเป็นรายละเอียด เป็นพื้นผิวที่สัมผัสทางตา โดยการมองเห็น

4.ที่ว่าง (Space) คือบริเวณที่ว่างภายในและภายนอกรูปทรง ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ จะมีที่ว่างที่เกิดจากรูปทรงและที่ว่างที่ล้อมรอบวัตถุ ซึ่งทำให้เกิดบรรยากาศและระยะใกล้-ไกล หน้าหลัง ดูแล้วรู้สึกมีเคลื่อนไหวของอากาศ ทำให้ภาพดูมีระยะและพื้นที่เกิดขึ้น

5.น้ำหนักแสงเงา (Value) ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ผู้สร้างสรรค์จะให้ความสำคัญเรื่องแสงเงา ความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่างและบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงาในภาพ ซึ่งส่งผลให้เกิดปริมาตรของรูปทรง สร้างมิติลวงตาในภาพทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่าง เกิดมิติใกล้ไกล และยังช่วยให้ภาพเกิดความกลมกลืนประสานกัน

ภาพประกอบที่ : 38 การวิเคราะห์ การแสดงทัศนธาตุ ของศิลปินชั้นที่ 1

1.2 หลักการจัดองค์ประกอบของศิลปะ

1.เอกภาพ (Unity) องค์ประกอบโดยรวมของภาพในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ มีเนื้อหาและแนวคิดที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของทัศนธาตุ ถูกจัดเรียงไว้ด้วยหลักของ การจัดองค์ประกอบศิลปะ ถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวที่ถูกจินตนาการไว้โดยผู้สร้างสรรค์ ในรูปแบบของเหนือจริง

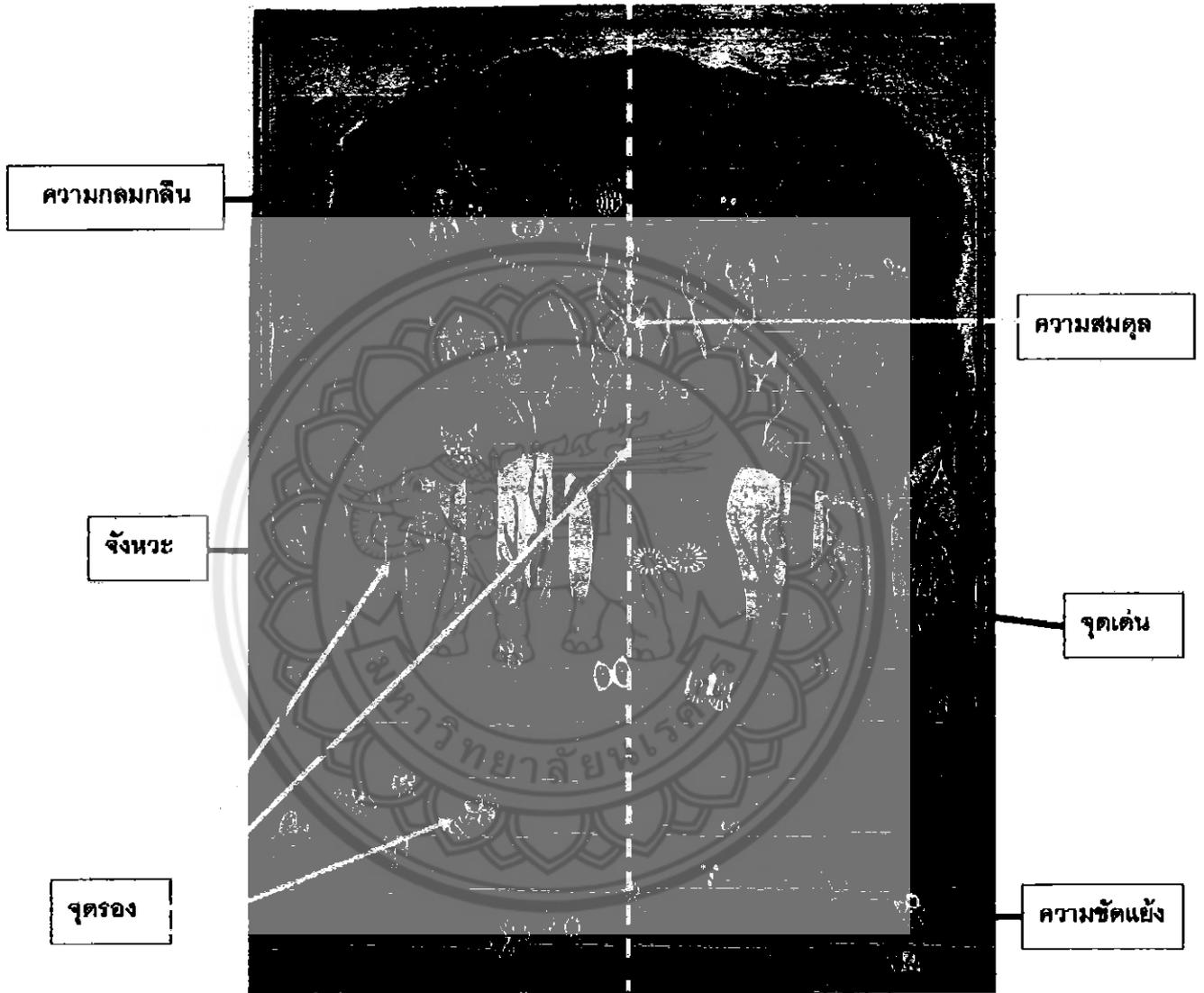
2.ความสมดุล (Balance) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นการจัดองค์ประกอบศิลปะที่มีความสมดุลแบบคล้ายคลึงกัน หมายถึงตุลภาพที่เกิดขึ้นจากลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งถ่วงดุลกัน คือในงานผู้สร้างสรรค์จะนำเอาต้นไม้ใหญ่ไว้กึ่งกลาง และสองข้างก็ใช้ต้นไม้เล็กๆที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ถ่วงดุลกันให้สองข้างเท่ากัน

3.ความกลมกลืน (Harmony) ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างความกลมกลืนโดยอาศัยค่าน้ำหนักแสงเงาและความกลมกลืนที่เกิดจากรูปทรง ทั้งในรูปทรงของนกฮูก และรูปทรงของต้นไม้

4.ความขัดแย้ง (Contrast) ความขัดแย้งในงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างความขัดแย้งของขนาดรูปทรง รูปทรงของต้นไม้ต้นหน้าที่ดูมีขนาดใหญ่กว่าต้นไม้ด้านหลัง เพื่อที่จะสร้างจุดเด่นให้กับรูปทรงต้นไม้ด้านหน้านั้นเอง

5.จังหวะ (Rhythm) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างจังหวะให้กับผลงานชิ้นนี้ คือ การซ้ำกันของรูปทรงที่เป็นจังหวะ ทั้งในส่วนของารซ้ำกันของรูปทรงนกฮูกและรูปทรงต้นไม้ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของรูปทรงและเกิดการประสานกันจนเกิดเป็นความกลมกลืนขึ้น

6.จุดเด่น (Dominance) จุดเด่นของงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้คือรูปทรงต้นไม้ขนาดใหญ่ที่อยู่ตรงกลาง ซึ่งในจุดเด่นั้นผู้สร้างสรรค์ได้สร้างจุดรอง ซึ่งเป็นรูปทรงของนกฮูกอันเป็นเนื้อเรื่องเนื้อหาในผลงานชิ้นนี้ประกอบกันเป็นเรื่องราวและช่วยส่งเสริมจุดเด่นให้มีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้นด้วย

ภาพประกอบที่ : 39 การวิเคราะห์ การแสดงเอกภาพของรูปทรง ของศิลปินพันธ์ชื่นที่ 1

ภาพประกอบที่ : 40 ผลงานการสร้างสรรคศิลป์นิพนธ์ ภาพที่ 2

ผลงานชื่อ "The Owls in my Imagination2"

เทคนิค Hard ground+Aquatint ขนาด 33 x 45 CM.

3.2 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2

3.2.1. การวิเคราะห์รูปทรง (Form)

1.1 ทิศนธาตุ

1.เส้น (Line) ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 ผู้สร้างสรรค์ได้นำเส้นมาใช้ ทำหน้าที่เป็น ขอบเขตของรูปทรง ขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของน้ำหนัก โดยในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้เส้น หลายประเภทด้วยกัน อันประกอบด้วย

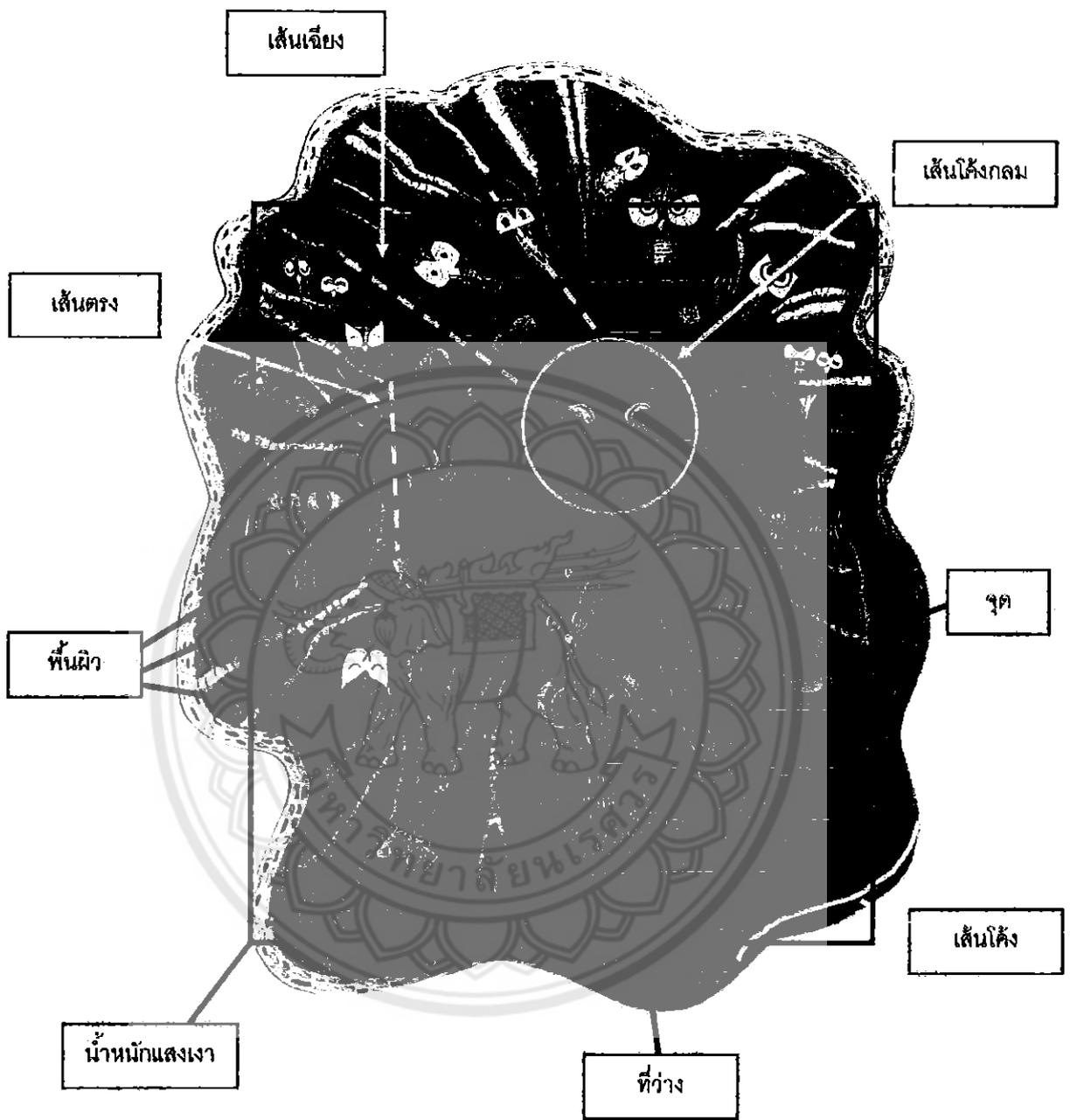
- เส้นตรง ของกิ่งไม้ ที่แสดงความพุ่งทะยาน และความมั่นคง แข็งแรง
- เส้นเฉียง ของกิ่งไม้ให้ความรู้สึกถึง ความเคลื่อนไหวของกิ่งไม้ และช่วยเพิ่มเส้นนำสายตาภายในงาน
- เส้นโค้ง ของโพรงไม้ ที่แสดงถึงความอ่อนโยน และเป็นตัวกำหนดขอบเขต
- เส้นที่โค้งกลม ของโพรงไม้ด้านใน ให้ความรู้สึกมีกำลัง โอบอุ้ม

2.จุด (Dot) ผู้สร้างสรรค์ได้นำทศนธาตุ เรื่องของจุดมาใช้ เพื่อก่อให้เกิดพื้นผิวและรายละเอียดต่างๆ ของรูปทรงนกฮูก และรายละเอียดของโพรงไม้

3.พื้นผิว (Texture) ในงานของผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างพื้นผิวโดยวิธีการเขียน ชีต ชูด ลงไปบนใบเม้มพิมพ์ เพื่อเพิ่มรายละเอียดและเส้นต่างๆ ลงไปในตัวชิ้นงาน เป็นพื้นผิวที่สัมผัสทางตา โดยการมองเห็น

4.ที่ว่าง (Space) คือบริเวณที่ว่างภายในและภายนอกรูปทรง ซึ่งในผลงานของผู้สร้างสรรค์จะมีที่ว่างที่เกิดจากรูปทรงในบริเวณตัวนกฮูกและที่ว่างที่ล้อมรอบวัตถุ ซึ่งเป็นบรรยากาศภายในของโพรงไม้ จะทำให้เกิดระยะใกล้-ไกล หน้าหลัง ทำให้ภาพดูมีระยะและพื้นที่

5.น้ำหนักแสงเงา (Value) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงาในภาพ ซึ่งส่งผลให้เกิดปริมาตรของรูปทรง สร้างมิติลวงตาในภาพทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่าง เกิดมิติใกล้ไกล และยังช่วยให้ภาพที่เกิดความกลมกลืนประสานกัน และเป็นตัวสร้างจุดเด่นให้กับผลงานภายในภาพ

ภาพประกอบที่ : 41 การวิเคราะห์ การแสดงทัศนธาตุ ของศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

1.2 หลักการจัดองค์ประกอบของศิลปะ

1.เอกภาพ (Unity) องค์ประกอบโดยรวมของภาพในผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2 มีเนื้อหา และแนวคิดที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของทัศนธาตุ โดยการจัดระเบียบของรูปทรง จังหวะ เนื้อหาให้เกิดเอกภาพของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สื่ออารมณ์และถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวที่ถูกจินตนาการไว้โดยผู้สร้างสรรค์ ในรูปแบบของเนื้อจริง

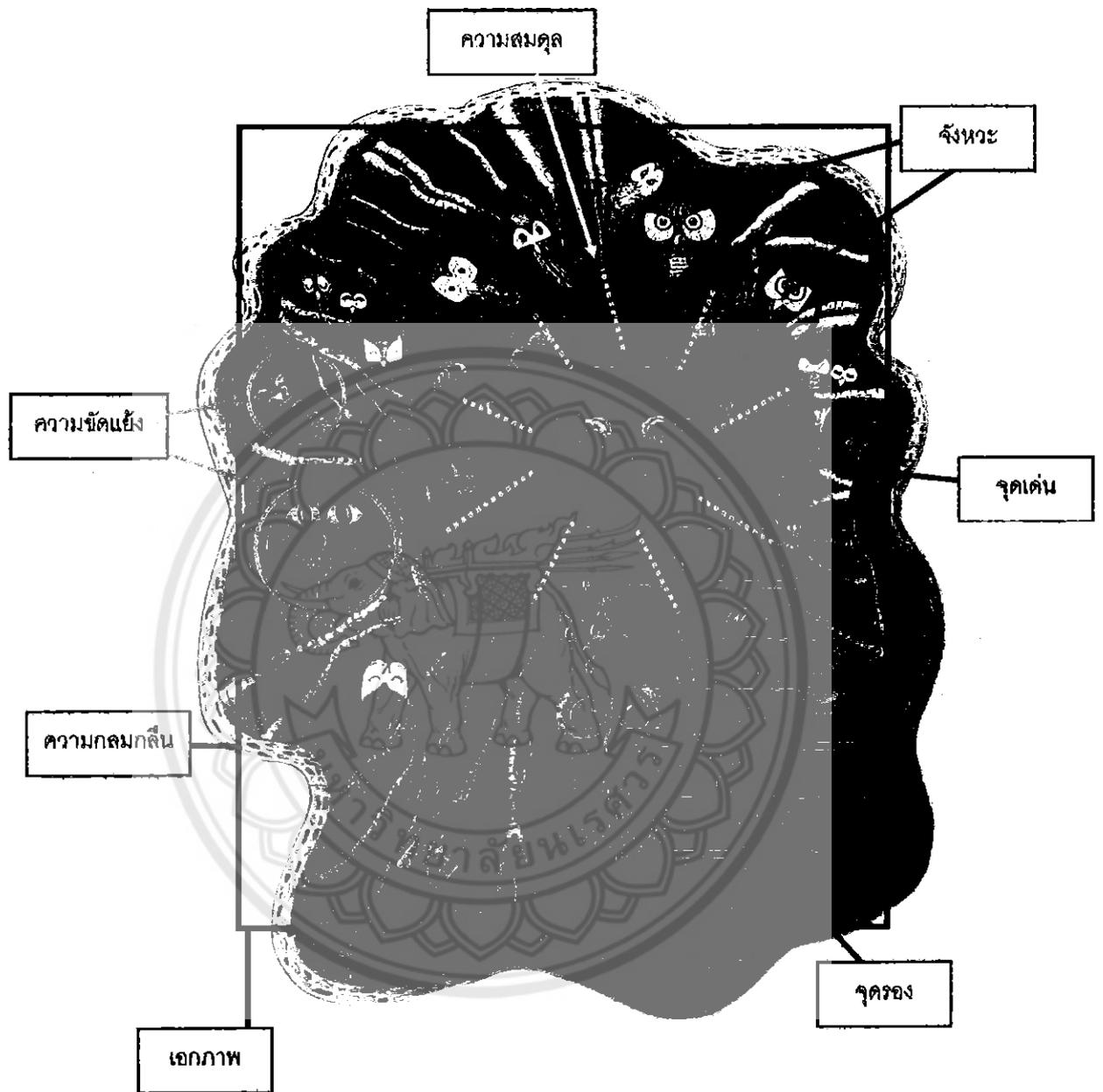
2.ความสมดุล (Balance) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นการจัดองค์ประกอบศิลปะที่มีความสมดุลแบบรัศมีวงกลม (Radial Balance) คือการสร้างภาพในลักษณะวงกลม มีรัศมีจากจุดศูนย์กลาง จะก่อให้เกิดสมดุลขึ้นและทำให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวโดยมีแกนกลาง คือ ในงานผู้สร้างสรรค์จะนำเอาศูนย์กลางที่สุดในสุดเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะถูกล้อมรอบด้วยกิ่งไม้และนกฮูกตัวอื่นๆ

3.ความกลมกลืน (Harmony) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างความกลมกลืนโดยอาศัยค่าน้ำหนัก แสงเงา และความกลมกลืนที่เกิดจากรูปทรง ทั้งในรูปทรงของนกฮูกและรูปทรงของกิ่งไม้รอบข้าง

4.ความขัดแย้ง (Contrast) ความขัดแย้งในงานศิลปนิพนธ์ชั้นนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างความขัดแย้งของขนาดรูปทรงของนกฮูก ที่มีขนาดแตกต่างกัน เป็นการขัดแย้งของขนาด

5.จังหวะ (Rhythm) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างจังหวะให้กับผลงานชิ้นนี้ คือ การซ้ำกันของรูปทรงที่เป็นจังหวะ ทั้งในส่วนของกิ่งไม้ของรูปทรงนกฮูกและรูปทรงกิ่งไม้ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของรูปทรงที่ประสานกันจนเกิดเป็นความกลมกลืนขึ้น

6.จุดเด่น (Dominance) จุดเด่นของงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2 คือรูปทรงของนกฮูกที่อยู่ตรงกลางภายในโพรง ซึ่งผู้สร้างสรรค์สร้างน้ำหนักแสงเงาทำให้เกิดระยะ ใกล้-ไกลมาเป็นตัวกำหนดจุดเด่น ซึ่งในจุดเด่นนั้นผู้สร้างสรรค์ได้สร้างจุดรอง ซึ่งเป็นรูปทรงของนกฮูกตัวอื่นบริเวณรอบๆโพรงไม้ อีกทั้งยังมีกิ่งไม้เป็นตัวนำสายตาเข้าไป หรือออกมาภายในโพรงไม้ซึ่งทำให้ส่งเสริมจุดเด่นให้มีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้นด้วย

ภาพประกอบที่ : 42 การวิเคราะห์ การแสดงเอกภาพของรูปทรง ของศิลปินพจน์ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ : 43 ผลงานการสร้างสรรศิลป์นิพนธ์ ภาพที่ 3
ผลงานชื่อ "The Owls in my Imagination3"
เทคนิค Hard ground+Soft ground+Aquatint ขนาด 50 x 65 CM.

3.3 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

3.3.1. การวิเคราะห์รูปทรง (Form)

1.1 ทศนธาตุ

1.เส้น (Line) ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3 ผู้สร้างสรรค์ได้นำเส้นมาใช้ ทำหน้าที่เป็น ขอบเขตของรูปทรง ขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของน้ำหนัก โดยในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้เส้น หลายประเภทด้วยกัน อันประกอบด้วย

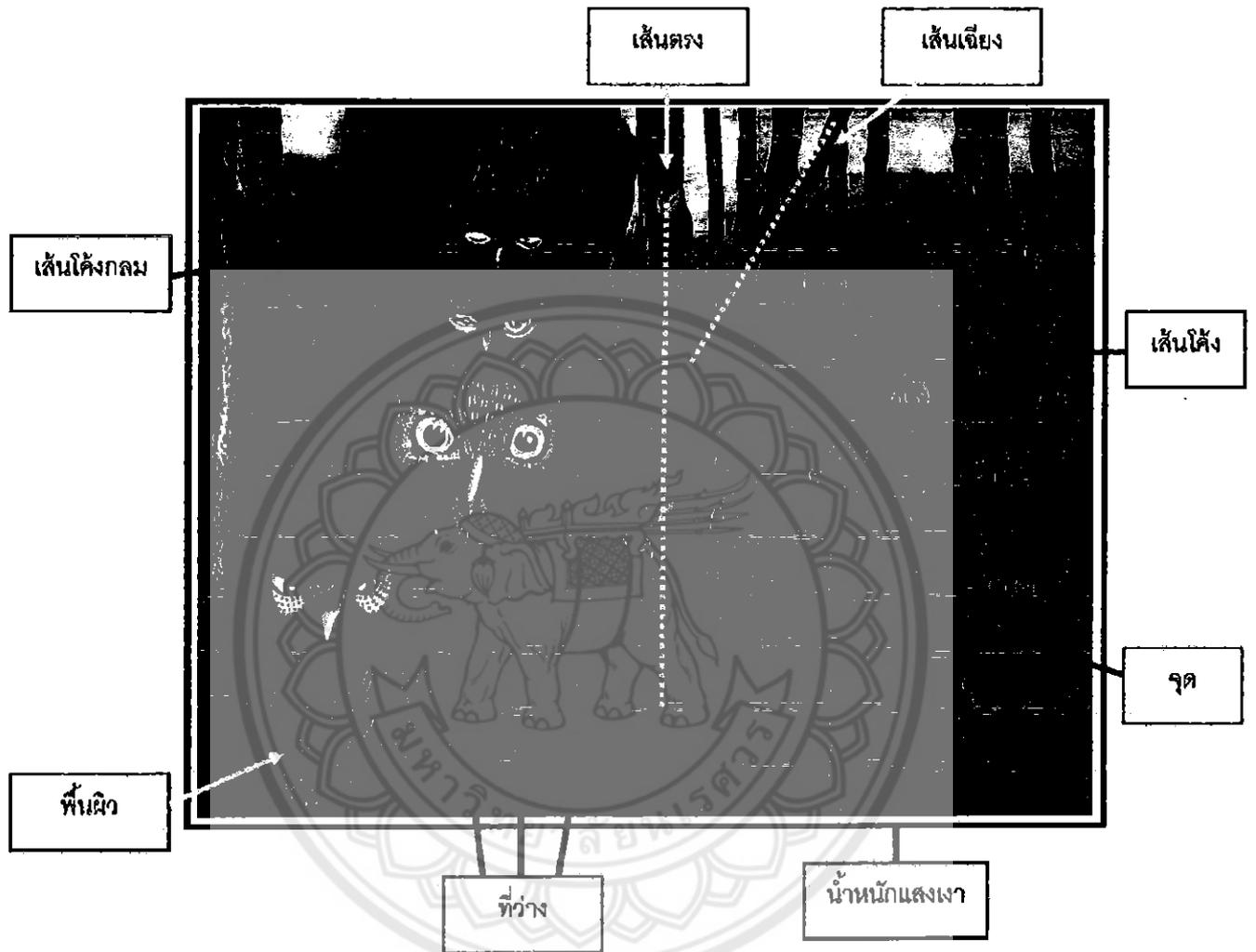
- เส้นตรง ของต้นไม้ ที่แสดงความพุ่งทะยานของต้นไม้และความมั่นคง แข็งแรง
- เส้นเฉียง ของกิ่งไม้ให้ความรู้สึกถึง ชัดแย้ง
- เส้นโค้ง ของโพรงไม้และรูปทรงนกฮูก แสดงถึงเคลื่อนไหว และเป็นตัวกำหนดขอบเขต
- เส้นที่โค้งกลม ของโพรงไม้ด้านใน ให้ความรู้สึกมีกำลัง โอบอุ้ม

2.จุด (Dot) ผู้สร้างสรรค์ได้นำ ทศนธาตุ จุด มาเพื่อก่อให้เกิดพื้นผิวและรายละเอียดต่างๆ ของรูปทรงนกฮูก

3.พื้นผิว (Texture) ในงานของผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างพื้นผิวโดยวิธีการเขียน ชีด ขูด ลงไปบนในแม่พิมพ์ เพื่อเพิ่มรายละเอียดและเส้นต่างๆ ลงไปในตัวชิ้นงาน และผู้สร้างสรรค์ได้สร้างพื้นผิวของเปลือกไม้มาจากพื้นผิวจริง โดยผ่านกลวิธีทางเทคนิค Soft ground เป็นพื้นผิวที่สัมผัสทางตา โดยการมองเห็น

4.ที่ว่าง (Space) จากงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ที่ว่างถูกสร้างขึ้น บริเวณที่ว่างภายในและภายนอกรูปทรง ซึ่งในผลงานของผู้สร้างสรรค์จะมีที่ว่างที่เกิดจากรูปทรงในบริเวณตัวนกฮูก และที่ว่างที่ล้อมรอบต้นไม้ ซึ่งจะเป็นบรรยากาศภายในชิ้นงาน ทำให้เกิดระยะใกล้-ไกล ช่วยทำให้ภาพดูมีระยะและพื้นที่

5.น้ำหนักแสงเงา (Value) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงาในภาพ ซึ่งส่งผลให้เกิดปริมาตรของรูปทรง สร้างมิติลวงตาในภาพทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่าง เกิดมิติใกล้ไกล และยังช่วยให้ภาพเกิดความกลมกลืนประสานกัน และเป็นตัวสร้างจุดเด่นให้กับผลงานภายในภาพ

ภาพประกอบที่ : 44 การวิเคราะห์ การแสดงทัศนธาตุ ของศิลปินพจน์ขึ้นที่ 3

1.2 หลักการจัดองค์ประกอบของศิลปะ

1.เอกภาพ (Unity) องค์ประกอบโดยรวมของภาพในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3 มีเนื้อหา และแนวคิดที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของทัศนธาตุ เป็นเอกภาพทางแนวคิด รูปแบบและเนื้อหา มีการจัดระเบียบของรูปทรง จังหวะ เนื้อหาให้เกิดเอกภาพของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สื่ออารมณ์ และถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวที่ถูกจินตนาการไว้โดยผู้สร้างสรรค์ อีกทั้งยังมีเอกภาพทางเส้น การประสานกันของเส้น รูปทรงและพื้นผิว

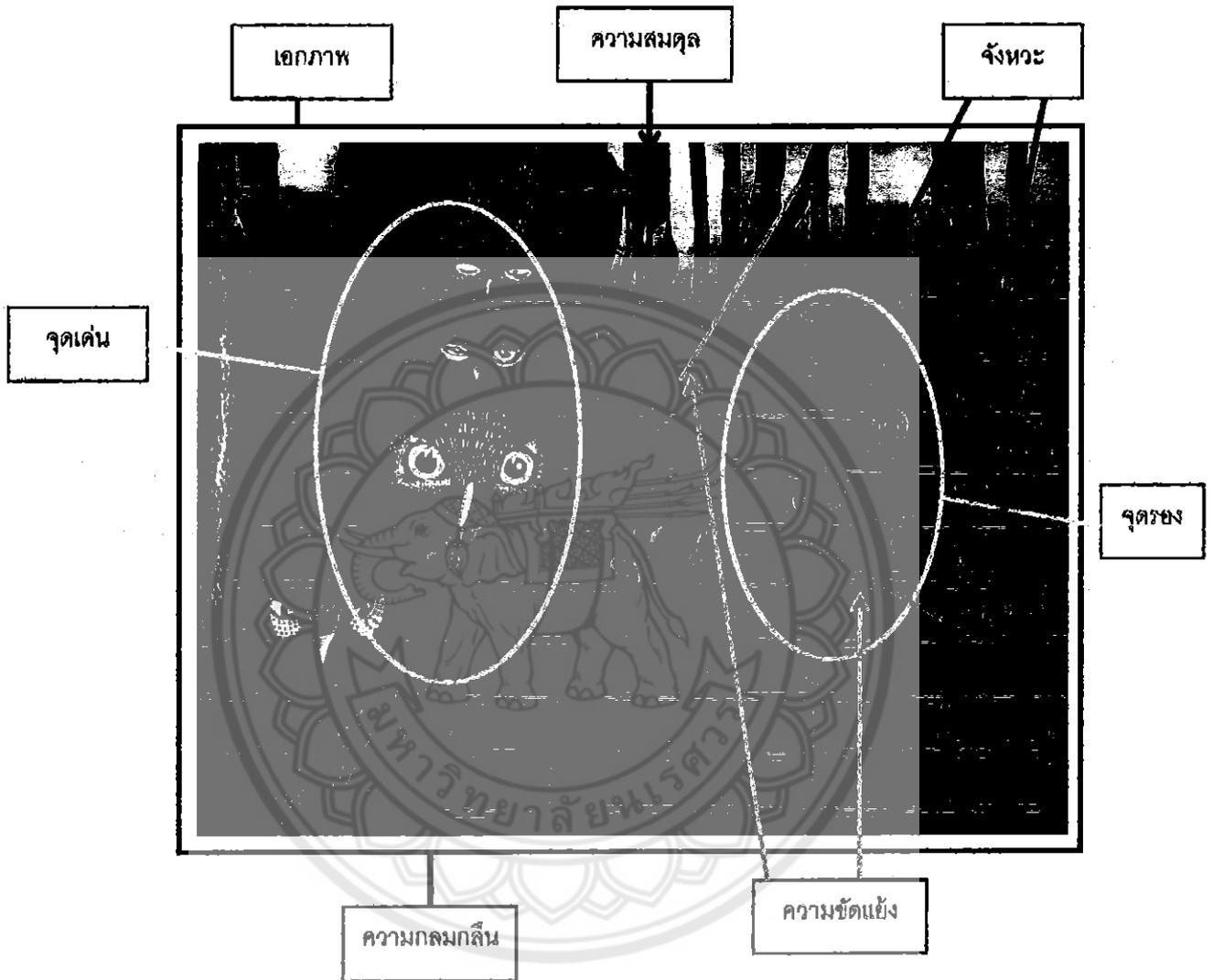
2.ความสมดุล (Balance) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นการจัดองค์ประกอบศิลปะที่มี สมดุลที่ไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) แต่มีการถ่วงดุลกัน ทำให้เกิดความสมดุลในภาพ โดยใน งานชิ้นนี้ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้รูปทรงนกฮูกที่มีขนาดเล็กกว่า หลายตัวมาถ่วงดุลนกฮูกที่มีขนาดใหญ่กว่า

3.ความกลมกลืน (Harmony) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างความกลมกลืนโดยอาศัยค่าน้ำหนัก แสงเงาและความกลมกลืนที่เกิดจากรูปทรงของนกฮูกและต้นไม้ เป็นความกลมกลืนด้วยรูปร่าง (Harmony of Shape) คือ การออกแบบให้มีรูปร่าง ขนาดใกล้เคียงกัน หรือมีรูปร่างเหมือนกัน แต่ ขนาดต่างกัน

4.ความขัดแย้ง (Contrast) ความขัดแย้งในงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้สร้าง ความขัดแย้งของขนาดรูปทรงของนกฮูกและต้นไม้ ที่มีขนาดแตกต่างกัน เป็นการขัดแย้งของขนาดและมี ความขัดแย้งของทิศทางของกิ่งไม้ ความขัดแย้งของพื้นผิวด้านไม้และนกฮูก

5.จังหวะ (Rhythm) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้าง จังหวะให้กับผลงานชิ้นนี้ คือ การซ้ำกันของ รูปทรงนกฮูกและต้นไม้ที่เป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของรูปทรงที่ประสานกันจนเกิดเป็นความ กลมกลืนขึ้น

6.จุดเด่น (Dominance) จุดเด่นของงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3 คือรูปทรงของนกฮูกและ ต้นไม้ที่อยู่ด้านหน้า ซึ่งผู้สร้างสรรค์สร้างค่าน้ำหนักแสงเงามาเป็นตัวเน้นและขนาดที่ใหญ่มาเป็น ตัวกำหนดจุดเด่น ซึ่งในจุดเด่นนั้นผู้สร้างสรรค์ได้สร้างจุดรอง ซึ่งเป็นรูปทรงของนกฮูกตัวที่มีขนาดเล็ก กว่าบริเวณด้านหลัง และมีกลุ่มนกฮูกตัวเล็กๆเป็นตัวประสานกันระหว่างจุดเด่นกับจุดรอง

ภาพประกอบที่ : 45 การวิเคราะห์ การแสดงเอกภาพของรูปทรง ของศิลปินพนธ์ชื่นที่ 3

ภาพประกอบที่ : 46 ผลงานการสร้างสรรคศิลป์นิพนธ์ ภาพที่ 4
ผลงานชื่อ "The Owls in my Imagination4"
เทคนิค Hard ground+Soft ground+Aquatint ขนาด 37 x 50 CM.

3.4 การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

3.4.1. การวิเคราะห์รูปทรง (Form)

1.1 ทักษะธาตุ

1.เส้น (Line) ในผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 4 ผู้สร้างสรรค์ได้นำเส้นมาใช้ ทำหน้าที่เป็น ขอบเขตของรูปทรง ขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของน้ำหนัก โดยในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้เส้น หลายประเภทด้วยกัน อันประกอบด้วย

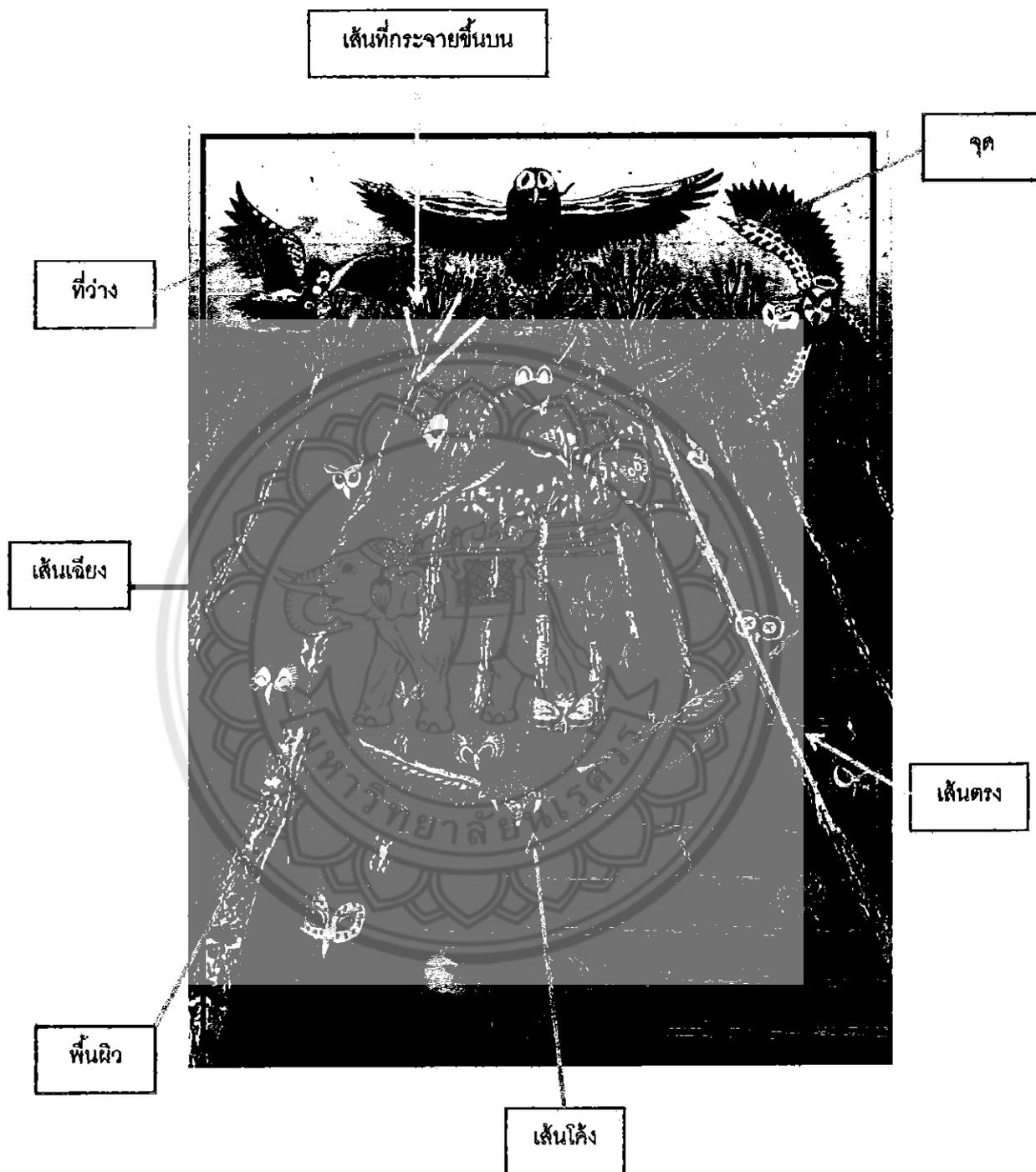
- เส้นตรง ของต้นไม้ ที่แสดงความพุ่งทะยานของต้นไม้ และความมั่นคง แข็งแรง
- เส้นที่กระจายขึ้นด้านบน ให้ความรู้สึกเจริญเติบโต
- เส้นเฉียง ของปีกนกฮูก ให้ความรู้สึกขัดแย้ง โฉบเฉี่ยว ฉวัดเฉวียน
- เส้นโค้ง ของโพรงไม้และรูปทรงนกฮูก เป็นตัวกำหนดขอบเขตรูปทรง

2.จุด (Dot) ผู้สร้างสรรค์ได้นำทัศนธาตุ จุด มาเพื่อก่อให้เกิดพื้นผิวและรายละเอียดต่างๆ ของรูปทรงนกฮูก

3.พื้นผิว (Texture) ในงานของผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างพื้นผิวโดยวิธีการเขียน ชีต ชูด ลงไปบนในแม่พิมพ์ เพื่อเพิ่มรายละเอียดและเส้นต่างๆ ลงไปในตัวชิ้นงาน และผู้สร้างสรรค์ได้สร้างพื้นผิวของเปลือกไม้มาจากพื้นผิวจริง โดยผ่านกลวิธีทางเทคนิค Soft ground เป็นพื้นผิวที่สัมผัสทางตา โดยการมองเห็น

4.ที่ว่าง (Space) จากงานศิลปนิพนธ์ชั้นนี้ที่ว่างถูกสร้างขึ้น บริเวณที่ว่างภายในและภายนอก รูปทรง ซึ่งในผลงานของผู้สร้างสรรค์จะมีที่ว่างที่เกิดจากรูปทรงในบริเวณตัวนกฮูก และที่ว่างที่ล้อมรอบต้นไม้ ซึ่งจะเป็นบรรยากาศภายในชิ้นงาน ทำให้เกิดระยะใกล้-ไกล ช่วยทำให้ภาพดูมีระยะและพื้นที่

5.น้ำหนักแสงเงา (Value) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงาเพื่อทำให้เกิดปริมาตรของรูปทรง และบรรยากาศพื้นหลัง สร้างมิติลวงตาในภาพทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่าง เกิดมิติใกล้ไกล และยังช่วยให้ภาพเกิดความกลมกลืนประสานกัน

ภาพประกอบที่ : 47 การวิเคราะห์ การแสดงทัศนธาตุ ของศิลปินชั้นที่ 4

1.2 หลักการจัดองค์ประกอบของศิลปะ

1.เอกภาพ (Unity) องค์ประกอบโดยรวมของภาพในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4 มีเนื้อหา และแนวคิดที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของทัศนธาตุ เป็นเอกภาพทางแนวคิด รูปแบบและเนื้อหา มีการจัดระเบียบของรูปทรง จังหวะ เนื้อหาให้เกิดเอกภาพของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สื่ออารมณ์ และถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวที่ถูกจินตนาการไว้โดยผู้สร้างสรรค์ อีกทั้งยังมีเอกภาพทางเส้น การประสานกันของเส้น รูปทรงและพื้นผิว

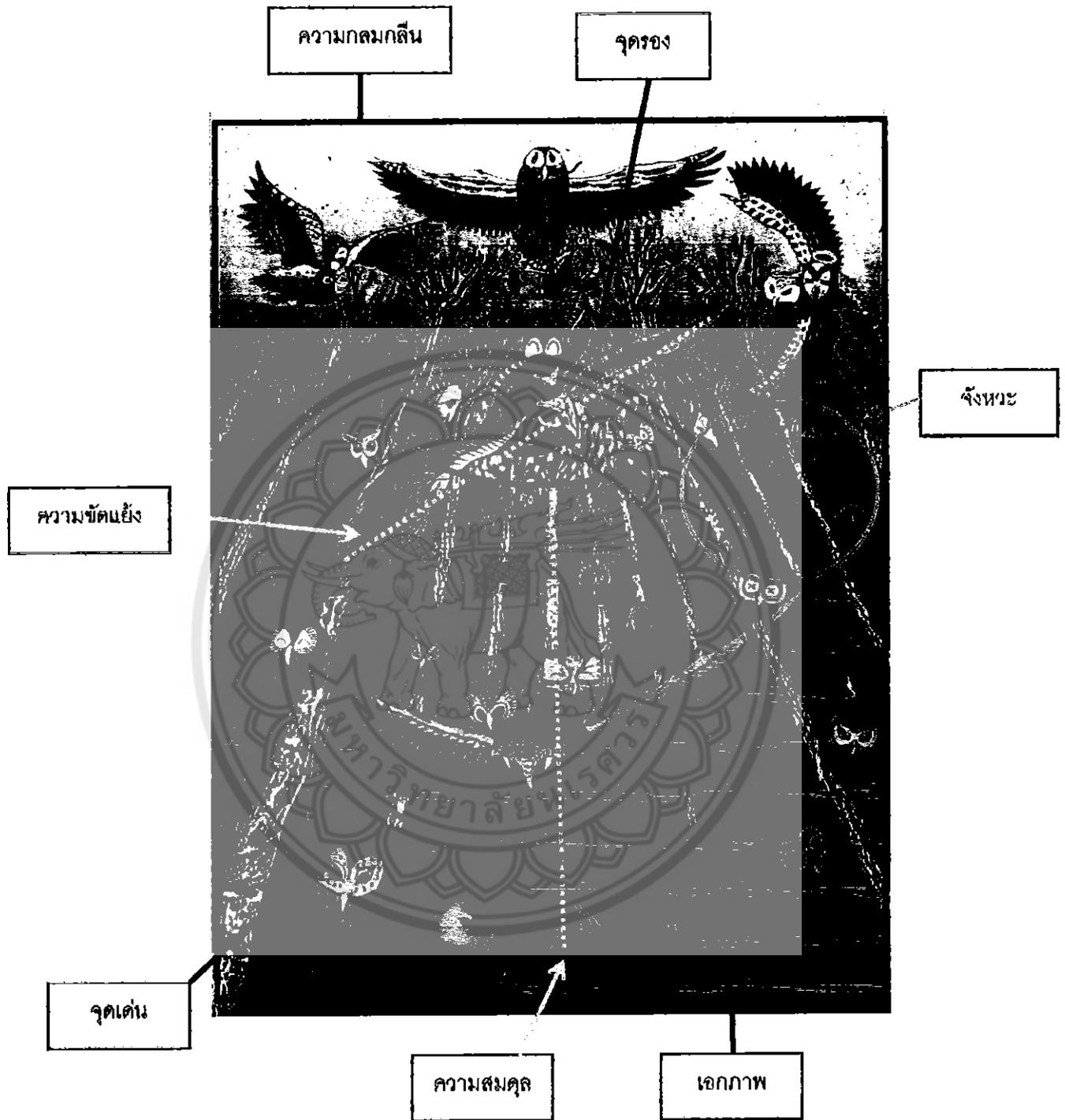
2.ความสมดุล (Balance) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นการจัดองค์ประกอบศิลปะที่มีความสมดุลแบบคล้ายคลึงกัน หมายถึงดูภาพที่เกิดจากลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ถ่วงดุลกัน ทำให้เกิดความสมดุลในภาพ โดยในงานชิ้นนี้ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้รูปทรงนกฮูกและต้นไม้ที่มีความคล้ายคลึงกัน มาถ่วงดุลกัน

3.ความกลมกลืน (Harmony) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างความกลมกลืนโดยอาศัยค่าน้ำหนัก แสงเงา และความกลมกลืนที่เกิดจากรูปทรงของนกฮูกและต้นไม้ เป็นความกลมกลืนด้วยรูปร่าง (Harmony of Shape) คือ การออกแบบให้มีรูปร่าง ขนาดใกล้เคียงกัน

4.ความขัดแย้ง (Contrast) ความขัดแย้งในงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างความขัดแย้งของพื้นผิว ที่เกิดจากต้นไม้และนกฮูก และยังมี ความขัดแย้งของทิศทาง ที่เกิดจากนกฮูกที่กำลังบินอยู่

5.จังหวะ (Rhythm) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้าง จังหวะให้กับผลงานชิ้นนี้ คือ การซ้ำกันของรูปทรงนกฮูกและต้นไม้ที่เป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของรูปทรงที่ประสานกันจนเกิดเป็นความกลมกลืนขึ้น

6.จุดเด่น (Dominance) จุดเด่นของงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4 คือรูปทรงของนกฮูกที่กำลังล่าเหยื่อ ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ขนาดที่ใหญ่ และบริเวณกึ่งกลาง มาเป็นตัวกำหนดจุดเด่น ซึ่งในจุดเด็มนั้นผู้สร้างสรรค์ได้สร้างจุดรอง ซึ่งเป็นรูปทรงของนกฮูกที่กำลังบินอยู่บนท้องฟ้า และมีกลุ่มนกฮูกตัวเล็ก ๆ บนต้นไม้เป็นตัวประสานกันระหว่างจุดเด่นกับจุดรอง

ภาพประกอบที่ : 48 การวิเคราะห์ การแสดงเอกภาพของรูปทรง ของศิลปินพจน์ขึ้นที่ 4

บทที่ 5

บทสรุป

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เรื่อง “นกฮูกในจินตนาการของข้าพเจ้า” ผู้สร้างสรรค์ได้ผ่านกระบวนการทางความคิดและการสร้างสรรค์ที่สอดแทรกซึ่งเรื่องราว เนื้อหา ของตัวผู้สร้างสรรค์ ที่กล่าวถึงความสุข ความสนุกสนาน ที่ได้อยู่ร่วมกัน โดยการที่ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ “นกฮูก” เป็นสัญลักษณ์แทนตัวผู้สร้างสรรค์ และเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ เพื่อเป็นเนื้อหาที่เข้าใจได้ไม่ยากนัก ซึ่งผลงานใช้กลวิธีทางศิลปะภาพพิมพ์ในส่วนของภาพพิมพ์บนแผ่นโลหะ ภาพพิมพ์ร่องลึก จะแสดงค่าน้ำหนักที่เป็นจังหวะของผลงานในภาพ ส่งเสริมรูปทรง ลายเส้น รายละเอียดภายในภาพ ก่อให้เกิดสุนทรียภาพตามที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะนำเสนอตามแนวทางและการสร้างสรรค์ดังกล่าว โดยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าในกระบวนการ ขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ และนำไปสู่การบันทึกข้อมูลผลการสร้างสรรค์ผลงาน ไว้อย่างระบบในรูปเอกสารภาคศิลปนิพนธ์
2. เพื่อแสดงออกถึงความสุข ความสนุกสนาน ผ่านทางเรื่องราว และรูปลักษณะโดยมีความบันเทิงใจที่ได้จากนกฮูก แสดงออกมาในรูปแบบของการสร้างสรรค์ ที่มีลักษณะเฉพาะตัว
3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงรูปแบบและเนื้อหา ในกระบวนการการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ในรูปแบบของงานภาพพิมพ์ร่องลึก

ผลของการสร้างสรรค์

1. ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้มีการ ค้นคว้า ข้อมูล และกระบวนการทดลองงานศิลปะ เพื่อนำไปสู่การบันทึกผลงานสร้างสรรค์ศิลปะไว้อย่างเป็นระเบียบแบบแผน
 2. จากผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้นำเสนอผลงานสร้างสรรค์ และความบันเทิงใจที่มีนกฮูก ได้แสดงออกมาตามอารมณ์และทัศนคติของผู้สร้างสรรค์ที่ตั้งไว้
 3. ผู้สร้างสรรค์เกิดความเข้าใจในเรื่องของ รูปแบบและเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงาน และมีความเข้าใจในกระบวนการและกลวิธีทางภาพพิมพ์ร่องลึก
- ผู้สร้างสรรค์หวังว่าศิลปนิพนธ์เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา หรือผู้ที่สนใจทางด้านวิชาการศิลปะ ที่อาจช่วยในการค้นคว้าหาความรู้ในสิ่งที่มุ่งหวัง ไม่มากก็น้อย ต่อไปในอนาคตได้

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

ในการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ผู้สร้างสรรค์ ได้พบเจอกับปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์งาน ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. มีปัญหาเรื่องน้ำกรดเจือจาง ในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โลหะ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้กรด มาเป็นตัดกัดแม่พิมพ์ น้ำกรดในการกัดแม่พิมพ์เมื่อผสมไว้ และปล่อยให้ระยะเวลาผ่านไปเป็นเวลานาน ส่งผลให้น้ำกรดเกิดการเจือจางลง

2. แก๊ซผลงาน เมื่อผู้สร้างสรรค์ได้ทำการสร้างแม่พิมพ์ไว้เสร็จสมบูรณ์แล้ว และดำเนินการพิมพ์ผลงาน แต่ผลงานกลับไม่ออกมาตามความคาดหวังของผู้สร้างสรรค์ ทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องดำเนินการแก้ไขแม่พิมพ์ ให้ได้ตามที่คาดหวังไว้

ทั้งนี้สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ได้กล่าวมาเบื้องต้น เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผลงานผู้สร้างสรรค์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำงาน ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดกระบวนการเรียนรู้ แก้ไข ปรับปรุง จนสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่ผู้สร้างสรรค์ได้ตั้งเป้าไว้ และส่งผลกับการพัฒนางานของผู้สร้างสรรค์ในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

- จารุจินต์ นภิตะภักดิ์ และคณะ.(2555).นกเมืองไทย.กรุงเทพฯ:ตำนานสุทธาการพิมพ์.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิ วัฒนสิน.(2539).องค์ประกอบศิลป์.ปทุมธานี:สำนักพิมพ์ศิลปประภา.
พีระพงษ์ กุลพิศาล.(2546).มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะ.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ธารอักษร.
สงวน รอดบุญ.(2533).ลัทธิและสกุลช่างศิลปะตะวันตก.กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.
แอน มอลเลอร์ (Anne Moller).(2551).นกฮูกสร้างครอบครัว.กรุงเทพฯ:Nanmeebooks.

ข้อมูลจากเว็บไซต์

http://www.ideazign.com/port/graphic/content0303_01.htm

<http://www.google.co.th/search?>

